

Briuselis, 2025 m. gruodžio 19 d.
(OR. en)

17067/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0180 (COD)

CODEC 2198
ENER 699
POLCOM 385
PE 114

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
dėl laipsniško gamtinių dujų importo iš Rusijos nutraukimo ir galimos
energetinės priklausomybės stebėsenos gerinimo, kuriuo iš dalies
keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1938
– Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai
(2025 m. gruodžio 15–18 d., Strasbūras)

I. ĮVADAS

Vadovaujantis SESV 294 straipsnio nuostatomis ir Bendra deklaracija dėl praktinių bendro sprendimo procedūros taisyklių¹, įvyko keli neoficialūs Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų pasitarimai siekiant dėl šio pasiūlymo susitarti per pirmąjį svarstymą.

¹ OLC 145, 2007 6 30, p. 5.

Atsižvelgiant į tai, Tarptautinės prekybos komiteto (INTA) pirmininkas Berndas LANGE (S&D, DE) ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto (ITRE) pirmininkas Borysas BUDKA (PPE, PL) INTA ir ITRE komitetų vardu pateikė pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl reglamento, dėl kurio Inese VAIDERE (PPE, LV) ir Ville NIINISTÖ (Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas, FI) parengė pranešimo projektą, kompromisinį pakeitimą (27 pakeitimas). Dėl šio pakeitimo buvo susitarta pirmiau minėtų neoficialių pasitarimų metu. Kitus dvidešimt penkis pakeitimus pateikė Suverenių tautų Europos (ESN) frakcija.

II. BALSAVIMAS

Balsuojant 2025 m. gruodžio 17 d. plenariniame posėdyje pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl reglamento kompromisinis pakeitimas (27 pakeitimas) buvo priimtas. Kitų pakeitimų priimta nebuvo. Taip iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas, kurio galutinę redakciją patvirtins teisininkai lingvistai, yra Parlamento per pirmąjį svarstymą priimta pozicija, kuri pateikiama šio pranešimo priede išdėstytoje jo teisėkūros rezoliucijoje².

Ji atspindi tai, dėl ko anksčiau susitarė abi institucijos. Todėl, tekstą išnagrinėjus teisininkams lingvistams, Taryba turėtų galėti patvirtinti Europos Parlamento poziciją.

Tada aktas būtų priimtas ta redakcija, kuri atitinka Parlamento poziciją.

² Teisėkūros rezoliucijoje išdėstytoje Parlamento pozicijos redakcijoje pažymėti Komisijos pasiūlyme padaryti pakeitimai. Į Komisijos tekstą įrašytas naujas tekstas pažymėtas *paryškintuoju kursyvu*. Išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu „■“.

P10_TA(2025)0330

Laipsniškas gamtinių dujų importo iš Rusijos nutraukimas ir galimos energetinės priklausomybės stebėsenos gerinimas

2025 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl laipsniško gamtinių dujų importo iš Rusijos nutraukimo ir galimos energetinės priklausomybės stebėsenos gerinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1938 (COM(2025)0828 – C10-0123/2025 – 2025/0180(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2025)0828),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį, 194 straipsnio 2 dalį ir į 207 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C10-0123/2025),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į Vengrijos Nacionalinės Asamblėjos ir Slovakijos Respublikos Nacionalinės Rados pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktas pagrįstas nuomones, kuriose tvirtinama, kad teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,
- atsižvelgdamas į 2025 m. rugsėjo 18 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
- pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
- atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingi komitetai patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 75 straipsnio 4 dalį, ir į 2025 m. gruodžio 10 d. laišku Tarybos atstovo priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 60 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonę,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos

¹ Dar nepaskelbta Oficialiajame žurnale.

komiteto bendrus svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,

- atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A10-0195/2025),
 1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. atsižvelgia į Komisijos pareiškimą, pridėtą prie šios rezoliucijos; jis bus paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* L serijoje kartu su galutiniu teisės aktu;
 3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 4. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

Europos Parlamento pozicija, priimta 2025 m. gruodžio 17 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/... dėl laipsniško gamtinių dujų importo iš Rusijos nutraukimo *ir pasirengimo laipsniškam naftos importo nutraukimui* ir galimos energetinės priklausomybės stebėsenos gerinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1938*

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį ir 207 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

* TEKSTAS NĖRA TEISININKŲ LINGVISTŲ PATVIRTINTA GALUTINĖ REDAKCIJA.

¹ OL C, ...

² OL C, ...

³ 2025 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

- (1) 2022 m. vasario mėn. neteisėta Rusijos Federacijos plataus masto invazija į Ukrainą atskleidė dramatiškus esamos priklausomybės nuo Rusijos gamtinių dujų padarinius rinkoms ir saugumui. Todėl 2022 m. kovo 11 d. Versalio deklaracijoje ***valstybių ar vyriausybių*** vadovai susitarė laipsniškai mažinti ir galiausiai visiškai panaikinti priklausomybę nuo Rusijos energijos. 2022 m. kovo 8 d. komunikate „REPowerEU“ ir 2022 m. gegužės 18 d. plane „REPowerEU“ pasiūlyta konkrečių priemonių, kad būtų įmanoma pasitelkus saugų, įperkamą ir tvarų įvairinimą visiškai atsisakyti energijos importo iš Rusijos. Nuo to laiko padaryta didelė pažanga ***įvairinant*** dujų tiekimą, kad jis būtų ne iš ***Rusijos Federacijos***. Kadangi likęs į Sąjungą patenkančių Rusijos gamtinių dujų kiekis vis dar didelis, Komisija savo 2025 m. gegužės 6 d. su „REPowerEU“ susijusiose „Energijos importo iš Rusijos nutraukimo veiksmų gairėse“ ***paskelbė*** ketinanti pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų laipsniškai visai nutrauktas Rusijos dujų importas ir patobulinta esama energetinės priklausomybės ***mažinimo*** sistema. ***Siekiant užtikrinti ES energetinį saugumą ir atsparumą, strateginiu požiūriu reikia skubiai spręsti visus likusius „REPowerEU“ veiksmų gairėse nurodytus energetinės priklausomybės klausimus;***

- (2) Rusijos Federacija buvo daug kartų be įspėjimo ir nepagrįstai sumažinusi ir nutraukusi tiekimą jau prieš plataus masto karinę invaziją į Ukrainą, o nuo invazijos pradžios energiją naudojo kaip ginklą, – *tai rodo*, kad ji sistemingai *naudojo* esamą priklausomybę nuo Rusijos dujų tiekimo *kaip politinį ginklą*, kad pakenktų Sąjungos ekonomikai. Tai *padarė* labai didelį neigiamą poveikį valstybėms narėms ir Sąjungos ekonominiam saugumui *ir apskritai bendrosios rinkos stabilumui, Sąjungos vartotojams ir konkurencingumui*. Todėl Sąjunga nebegali Rusijos Federacijos ir jos energetikos bendrovių laikyti patikimomis prekybos energija partnerėmis;

- (3) 2006 m. sausio mėn. **Rusijos Federacija** šaltuoju laikotarpiu sustabdė gamtinių dujų tiekimą **kai kurioms** Pietryčių **ir Vidurio** Europos šalims, taip sukeldama kainų augimą ir pakenkdama ar grasindama padaryti žalą piliečiams. 2009 m. sausio 6 d. **Rusijos Federacija** vėl visiškai nutraukė dujų tranzitą per Ukrainą ir dėl to nukentėjo 18 valstybių narių, **ypač** Vidurio ir Rytų Europoje. Dėl **šių** tiekimo sutrikimų regione ir visoje Sąjungoje buvo labai sutrikdytos dujų rinkos. Kai kuriose valstybėse narėse gamtinių dujų srautai beveik 14 dienų buvo nuliniai, todėl mokyklose ir gamyklose teko nutraukti šildymą ir jos buvo priverstos paskelbti ekstremaliąją situaciją. 2014 m. Rusijos Federacija įsiveržė į Krymą ir neteisėtai jį aneksavo, **užgrobė** Ukrainos dujų gavybos turtą Kryme ir kelioms valstybėms narėms, kurios paskelbė, **kad tieks** dujas Ukrainai, sumažino dujų tiekimą, o **tai lėmė** rinkos sutrikimus, išaugusias kainas ir **pakenkė** ekonominiam saugumui. Praeityje **Rusijos Federacijos** valstybės kontroliuojama eksportuotoja-monopolistė „Gazprom“ buvo keletą Komisijos tyrimų dėl galimo **Sąjungos** konkurencijos taisyklių pažeidimo objektas ir po to **pakeitė** savo elgesį rinkoje, **kad** išspręstų Komisijos nurodytas konkurencijos problemas. **Kai kuriais atvejais** nagrinėjami konkurencijos klausimai buvo susiję su „Gazprom“ dujų tiekimo sutartyse nustatytais vadinamaisiais teritoriniais apribojimais, kuriais draudžiama perparduoti dujas už šalies **gavėjos** ribų, taip pat įrodymais, kad „Gazprom“ taikė nesąžiningą kainodaros praktiką ir energijos tiekimą siejo su politinėmis nuolaidomis, susijusiomis su dalyvavimu Rusijos dujotiekių projektuose arba Sąjungos energetikos turto kontrolės įgijimu;

- (4) nuo 2022 m vasario mėn. vykstantis neišprovokuotas ir nepateisinamas **Rusijos Federacijos** karas prieš Ukrainą ir paskesnis instrumentalizuotas dujų tiekimo sumažinimas kartu su manipuliavimu rinkomis tyčia trikdant dujų srautus aiškiai parodė Sąjungos ir jos valstybių narių pažeidžiamumą ir priklausomybę, kurie akivaizdžiai gali tiesiogiai ir smarkiai paveikti Sąjungos dujų rinkos veikimą, Sąjungos ekonomiką bei jos esminius saugumo interesus ir padaryti tiesioginę žalą Sąjungos piliečiams, nes energijos tiekimo sutrikimai gali pakenkti piliečių sveikatai ar kelti pavojų jų gyvybei. Iš įrodymų matyti, kad valstybės kontroliuojama bendrovė „Gazprom“ sąmoningai manipuliavo Sąjungos energijos rinkomis, kad padidintų energijos kainas. „Gazprom“ kontroliuojamos didelės požeminės saugyklos Sąjungoje ištuštėjo **iki neregėtai žemo lygio**, o prieš invaziją Rusijos bendrovės sumažino pardavimą Sąjungos dujų prekybos centruose ir visiškai liovėsi naudoti savo pačių pardavimo platformas – **tai paveikė** trumpojo laikotarpio rinkas ir **pablogino** jau ir taip įtemptą tiekimo padėtį po **Rusijos Federacijos** neteisėtos invazijos į Ukrainą. Nuo 2022 m. kovo mėn. **Rusijos Federacija** sistemingai stabdė arba mažino gamtinių dujų tiekimą valstybėms narėms, o tai lėmė didelius Sąjungos dujų rinkos sutrikimus. Tai **visų pirma** paveikė tiekimą Sąjungai dujotiekiu „Yamal“, tiekimą Suomijai ir tiekimą dujotiekiu „Nord Stream 1“, kuriame „Gazprom“ pirmiausia sumažino srautus, o galiausiai visai **nutraukė** tiekimą šiuo dujotiekiu;

- (5) **Rusijos Federacijai** dujų tiekimą naudojant kaip ginklą ir manipuliuojant rinka sąmoningais dujų srautų trikdymais, 2022 m. energijos kainos Sąjungoje smarkiai pakilo ir pasiekė precedento neturintį lygį, t. y. iki aštuonių kartų ■ viršijo ankstesnių metų vidurkį. Iš to atsiradęs poreikis rasti alternatyvius dujų tiekimo šaltinius, pakeisti tiekimo maršrutus, užpildyti saugyklas žiemai ir rasti Sąjungos dujų infrastruktūros perkrovų problemų sprendimus prisidėjo prie didelio kainų svyravimo ir precedento neturinčių kainų šuolių 2022 m.;

(6) išskirtinai aukštos dujų kainos lėmė dideles elektros energijos kainas ir kitų energinių produktų kainų kilimą, o tai nulėmė didelę ilgalaikę infliaciją. Dėl aukštų energijos kainų **ir kainų svyravimo** kilusi gili ekonomikos krizė ir neigiamas augimo tempas daugelyje valstybių narių sukėlė pavojų Sąjungos ekonomikai, sumažino vartotojų perkamąją galią ir padidino gamybos kaštus, todėl kilo pavojus socialinei sanglaudai ir stabilumui, net žmonių gyvybei ar sveikatai. Dėl tiekimo sutrikimų taip pat kilo labai **rimtų** problemų užtikrinant energijos tiekimo saugumą Sąjungoje ir **11** valstybių narių buvo priverstos paskelbti vieną iš energetikos krizės lygių pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1938⁴. Per tą krizę manipuliavimas rinka išnaudojant Sąjungos priklausomybę sudarė sąlygas **Rusijos Federacijai** gauti rekordiškai didelį pelną iš likusios prekybos energija su Europa; 2024 m. pajamos iš dujų importo **tebesiekė** 15 mlrd. EUR. Tos pajamos galėtų būti naudojamos tolesniems ekonominiams išpuoliams prieš Sąjungą, kuriais kenkiama ekonominiam saugumui, finansuoti. Jos taip pat galėtų būti naudojamos agresijos karui prieš **Ukrainą**, kuris kelia didelę grėsmę politiniam ir ekonominiam stabilumui Europoje, finansuoti;

⁴ 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (OL L 280, 2017 10 28, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

(7) pastarojo meto krizė parodė, kad siekiant **išsaugoti** rinkos stabilumą **ir apsaugoti** žmonių gyvybę bei sveikatą, taip pat esminius Sąjungos saugumo interesus, labai svarbūs yra pasitikėjimu grindžiami prekybos santykiai su energinius produktus tiekiančiais partneriais, **be kita ko**, dėl to, kad Sąjunga labai priklauso nuo energijos importo iš trečiųjų šalių. Jei energijos tiekimas iš **Rusijos Federacijos** būtų išlaikytas, Sąjungai nuolat grėstų ekonominė ir saugumo rizika, todėl **energijos tiekimo** saugumas **sumažėtų, o ne** padidėtų. Net ir priklausomybė nuo mažesnės apimties Rusijos dujų importo gali, jei **Rusijos Federacija** tuo piktnaudžiautų, labai (net jeigu **tik** laikinai) iškreipti kainų dinamiką ir sutrikdyti energijos rinkas, **visų pirma** tuose regionuose, kurie vis dar labai priklausomi nuo importo iš **Rusijos Federacijos**. **Atsižvelgiant į** nuo seno ir nuolat naudojamą manipuliavimo rinką ir tiekimo sutrikdymų modelį **ir į tai**, kad **Rusijos Federacijos** vyriausybė prekybą dujomis nuolat naudoja kaip ginklą politikos, **o ne** prekybos tikslams siekti, tikslinga imtis **teisiškai privalomų** priemonių, kad būtų panaikintas **visas likęs** Sąjungos **pažeidžiamumas**, atsirandantis dėl gamtinių dujų importo iš **Rusijos Federacijos** tiek dujotiekiais, tiek suskystintų gamtinių dujų (SGD) forma ;

- (8) šio reglamento **3 straipsnyje** numatyti tarptautinių sandorių apribojimai dera su Sąjungos išorės veiksmais kitose srityse, kaip reikalaujama Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 21 straipsnio 3 dalyje. Pastaraisiais metais, **ypač** nuo 2022 m., Sąjungos ir Rusijos Federacijos santykių padėtis labai pablogėjo. Šį santykių pablogėjimą lėmė tai, kad Rusijos Federacija akivaizdžiai nepaiso tarptautinės teisės, visų pirma neišprovokuotas ir nepateisinamas jos agresijos karas prieš Ukrainą. Nuo 2014 m. liepos mėn. Sąjunga, reaguodama į Rusijos Federacijos veiksmus prieš Ukrainą, palaipsniui įvedė prekybos su Rusijos Federacija ribojamąsias priemones. Dėl išimčių, taikomų pagal Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartį, visų pirma 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos XXI straipsnį (saugumo išimtis), ir analogiškų išimčių pagal Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą su Rusijos Federacija, Sąjunga gali iš Rusijos Federacijos importuojamoms prekėms netaikyti lengvatų, taikomų iš kitų šalių importuojamiems panašiams produktams, (didžiausio palankumo režimo). Todėl Sąjungai nėra kliūčių nustatyti prekių importo **iš** Rusijos Federacijos draudimus ar apribojimus, jei Sąjunga mano, kad tokios priemonės, kurių imamasi **susiklosčius** Sąjungos ir Rusijos Federacijos tarptautinių santykių ekstremaliai padėčiai, yra būtinos Sąjungos esminiems saugumo interesams apsaugoti;

- (9) siekiant stiprinti ir išlaikyti energetinį saugumą Sąjungoje, labai svarbu įvairinti SGD importo šaltinius. **Siekiant išvengti bet kokios rizikos, kad ilgalaikis Rusijos bendrovių praktikuojamas SGD terminalų pajėgumų rezervavimas** galėtų būti panaudotas siekiant trukdyti importui iš alternatyvių šaltinių pasitelkiant pajėgumų kaupavimo praktiką, **pavyzdžiui, praktiką rezervuoti skystinimo ar laikymo pajėgumus faktiškai jų nenaudojant arba siekiant užkirsti kelią konkurentams naudotis infrastruktūra, nacionalinės reguliavimo institucijos ir konkurencijos institucijos, kai tinkama, turi visapusiškai pasinaudoti tvirtomis teisinėmis priemonėmis, prieinamomis pagal nacionalinę ir Europos energetikos ir konkurencijos teisę. Jei muitinės nustato Rusijos dujų keliamą riziką saugai ar saugumui prieš įvežant jas į Sąjungos muitų teritoriją, jos turėtų pasinaudoti Sąjungos muitinės kodekso nuostatomis dėl rizikos valdymo, kad tokios rizikos būtų išvengta;**

- (10) Komisija atidžiai įvertino galimo draudimo importuoti gamtines dujas iš Rusijos poveikį Sąjungai ir jos valstybėms narėms. Iš tiesų, nuo 2022 m. buvo atliktas parengiamasis darbas ir kelios išsamios laipsniško visiško Rusijos dujų atsisakymo pasekmių analizės ir apie juos paskelbta, Komisija taip pat turėjo progą pasisemti informacijos per daugelį konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais, išorės ekspertais ir agentūromis, taip pat iš Rusijos dujų laipsniško atsisakymo poveikio tyrimų. Komisijos analizė parodė, kad jei gamtinių dujų importo iš Rusijos nutraukimas vyktų palaipsniui, koordinuotai, gerai pasirengus ir laikantis solidarumo dvasios, jis energijos kainoms Sąjungoje veikiausiai turėtų ribotą poveikį ir Sąjungos energijos tiekimo saugumą padidintų, o ne jam sukeltų pavojų, nes iš Sąjungos rinkų pasitrauktų nepatikima prekybos partnerė. Kaip nurodyta „REPowerEU“ veiksmų gairėse, įgyvendinant planą „REPowerEU“ jau sumažinta Sąjungos priklausomybė nuo Rusijos Federacijos tiekimo, pavyzdžiui, taikant dujų poreikio mažinimo arba spartesnio atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimo priemones, taip pat aktyviai remiant energijos tiekimo įvairinimą ir bendru dujų pirkimu didinant Sąjungos derybinę galią. Poveikių vertinimas taip pat parodė, kad iš anksto koordinuojant įvairinimo politiką žalingo poveikio kainoms ar tiekimui galima išvengti;

- (11) siūlomas reglamentas visiškai dera su Sąjungos strategija mažinti priklausomybę nuo išskastinio *kuro* importo intensyvinant dekarbonizaciją ir sparčiai didinant viduje pagamintos švarios energijos kiekį. Kaip nurodyta „*REPowerEU*“ veiksmų gairėse, įgyvendinant planą „*REPowerEU*“ 2022–2024 m. laikotarpiu kasmet jau sutaupyta didelis kiekis – daugiau kaip 60 mlrd. kubinių *metrų* dujų – kuri būtų tekę importuoti, ir Sąjunga sumažino **█** priklausomybę *nuo tiekimo iš Rusijos Federacijos. Taip sumažinti priklausomybę* buvo galima priemonėmis, kuriomis mažinamas dujų poreikis, *didinamas energijos vartojimo efektyvumas* arba spartinama žaliaji pertvarka greičiau diegiant vėjo ir saulės energijos gamybos pajėgumus, – dėl jų gerokai *padidėtų* atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis energijos rūšių derinyje, taip pat aktyviai remiant energijos tiekimo įvairinimą ir bendru dujų pirkimu didinant **█** *Sąjungos* derybinę galią. Be to, tikimasi, kad iki galo įgyvendinus energetikos pertvarką, neseniai priimtą Įperkamos energijos veiksmų planą ir kitas priemones, *visų pirma* investicijas į energijai imliems produktams, pvz., trąšoms, skirtų mažo anglies dioksido pėdsako alternatyvų gamybą, iki 2030 m. bus galima pakeisti iki 100 *mlrd. kubinių metrų* gamtinių dujų. *Šios bendros pastangos sustiprins Sąjungos atsparumą, konkurencingumą ir atvirą strateginį savarankiškumą, rems Europos pramonę, MVĮ ir piliečius ir sudarys palankesnes sąlygas laipsniškai nutraukti dujų importą iš Rusijos Federacijos;*

- (12) *rengdama įvairinimo planus, Komisija turėtų koordinuotai ir solidariai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, visų pirma Vidurio ir Pietryčių Europoje, kad būtų nustatytos gamtinių dujų pristatymo alternatyvos. Nauji išteklių galėtų ne tik padidinti tiekimo saugumą, bet ir kompensuoti prarastas pajamas naudojant esamą infrastruktūrą, kuri anksčiau buvo naudojama Rusijos dujoms transportuoti;*
- (13) pagal Versalio deklaraciją ir komunikatą „REPowerEU“ daug dujų importuotojų jau nutraukė arba gerokai sumažino savo dujų tiekimą iš **Rusijos Federacijos**. Kaip nurodyta poveikių vertinimuose, likusių esamose tiekimo sutartyse numatytų dujų kiekių galima laipsniškai atsisakyti be didelio ekonominio poveikio ar rizikos tiekimo saugumui, nes pasaulinėje dujų rinkoje pakanka alternatyvių tiekėjų, Europos Sąjungos dujų rinka yra gerai tarpusavyje sujungta ir egzistuoja pakankama importo infrastruktūra. **Susijusios priemonės turi atitikti esamą Sąjungos energetikos sistemą;**

- (14) *kai kuriais atvejais SGD krovinius gabenamos skirtingose šalyse pagamintos ir sumaišytos dujos. Draudimas taip pat turėtų būti taikomas Rusijoje pagamintų dujų kiekiui tokiuose kroviniuose. Jei importuotojai gali nedviprasmiškai dokumentais patvirtinti atitinkamas ne Rusijoje pagamintų SGD dalis, turėtų būti galima importuoti SGD krovinyje esančius ne Rusijoje pagamintų SGD kiekius;*
- (15) trumpalaikės **tiekimo** sutartys yra susijusios su mažesniais kiekiais nei didelės apimties **ilgalaikės** tiekimo sutartys, kurias importuotojai yra sudarę su Rusijos bendrovėmis. **Kai įsigalios** šis reglamentas, **tos** esamos **trumpalaikės tiekimo** sutartys bet kuriuo atveju bus bebaigiančios galioti. Taigi dėl esamų **trumpalaikių tiekimo sutarčių** kylanti rizika ekonominiam saugumui yra nedidelė. Todėl tikslinga importo **draudimą** pradėti taikyti esamoms trumpalaikėms **tiekimo** sutartims ne iškart, o numatant pereinamąjį etapą, kuris baigtųsi **2026 m. balandžio 25 d. SGD importo atveju, atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 833/2014⁵ 3ra straipsnį, o dujotiekiais tiekiamų dujų atveju** – 2026 m. birželio 17 d.

⁵ *2014 m. liepos 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje (OL L 229, 2014 7 31, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj>)*

- (16) dujų importo ■ draudimo išimtis taip pat turėtų būti taikoma esamoms *ilgalaikėms* tiekimo sutartims. ■ Ilgalaikes *tiekimo* sutartis sudariusiems importuotojams paprastai reikia daugiau laiko alternatyviems tiekimo maršrutams ir šaltiniams rasti negu trumpalaikes sutartis sudariusiesiems, taip pat *dėl to, kad ilgalaikės tiekimo* sutartys paprastai yra susijusios su gerokai didesniais per laiką tiekiamais kiekiais nei trumpalaikės *tiekimo* sutartys. Todėl reikėtų nustatyti pereinamąjį laikotarpį, kad ilgalaikes *tiekimo* sutartis sudarę importuotojai turėtų pakankamai laiko tvarkingai įvairinti tiekimą. *SGD šaltinių yra visame pasaulyje ir SGD užsakovai, pereidami prie alternatyvių tiekėjų pasaulinėje SGD rinkoje, paprastai nesusiduria su fizinėmis kliūtimis, o dujotiekiais tiekiamų dujų užsakovams, visų pirma SGD infrastruktūros neturinčiose šalyse, įvairinti tiekimą gali būti sudėtingiau. Todėl dujų tiekimui pagal esamas ilgalaikes dujų tiekimo dujotiekiais sutartis turėtų būti nustatytas ilgesnis pereinamasis laikotarpis;*

(17) *yra susiklosčiusios specifinės situacijos, kai šaliai*, kuriai šiuo metu vis dar *tiekiama* pagal esamas ilgalaikes Rusijos dujų tiekimo dujotiekiais sutartis, naujausi tiekimo iš Rusijos Federacijos maršrutų pakeitimai *daro* konkretų poveikį – *panaikinama galimybė importuoti dujas ankstesniu tiekimo maršrutu*, nes maršrutai, kuriais tai šaliai perduodamos sutartyse numatytos dujos, yra riboti arba nėra jokių alternatyvių maršrutų. Siekdami ištaisyti padėtį, tiekėjai iš kitų valstybių narių šiuo metu užtikrina dujų tiekimą dujotiekiais pagal trumpalaikes tiekimo sutartis su tiekėjais iš Rusijos Federacijos per neperkrautus sujungimo taškus. Dėl šios labai specifinės situacijos pereinamasis laikotarpis, kurio reikia naujiems tiekėjams rasti, taip pat turėtų būti taikomas toms trumpalaikėms tiekimo sutartims su tiekėjais iš Rusijos Federacijos, kurių pagrindu dujos tiekiamos žemyninėms šalims, paveiktoms Rusijos dujų tiekimo maršrutų pokyčių;

(18) nors atrodo pagrįsta, kad esamoms ankstesnėms sutartims **Rusijos dujų importo draudimas** nebūtų taikomas iš karto, tokia išimtis turėtų būti taikoma ne visoms iki šio reglamento įsigaliojimo **sudarytoms** sutartims. Iš tiesų, Rusijos tiekėjai gali būti paskatinti laikotarpiu nuo **Komisijos** pasiūlymo dėl **šio reglamento** paskelbimo **iki draudimo** įsigaliojimo padidinti esamą tiekimą sudarydami naujas sutartis, padidindami apimtį esamų sutarčių pakeitimais arba naudodamiesi esamose sutartyse numatytu lankstumu. Siekiant užtikrinti, kad dėl **šio draudimo** importas iš **Rusijos Federacijos** sumažėtų, **o ne padidėtų**, **šiuo** reglamentu **turėtų** būti vengiama **paskatų bendrovėms sudaryti** naujas Rusijos dujų **importo sutartis** laikotarpiu nuo **Komisijos** pasiūlymo dėl **šio reglamento paskelbimo** iki **draudimo** įsigaliojimo. Iš tiesų valstybių **ar vyriausybių** vadovai jau 2022 m. kovo mėn. įsipareigojo laipsniškai nutraukti **Rusijos** dujų tiekimą; **Komisija rėmėsi šiuo įsipareigojimu pasiūlydama** strategiją „REPowerEU“, planą „REPowerEU“ ir „REPowerEU“ veiksmų gaires. Po pasiūlymo dėl šio reglamento paskelbimo datos sudarytų sutarčių nebetinka laikyti ankstesnėmis sutartimis. Todėl sutartims, sudarytoms po 2025 m. birželio 17 d., neturėtų būti taikomos išimtinės nuostatos dėl pereinamojo laikotarpio, taikomos galiojančioms **trumpalaikėms** ir ilgalaikėms **tiekimo** sutartims;

- (19) siekiant išvengti, kad ■ esamose tiekimo sutartyse numatytas importo kiekis **būtų** didinamas ■, šio reglamento tikslais esamų tiekimo sutarčių daliniai pakeitimai turėtų būti laikomi ■ naujomis sutartimis, o padidinus importo apimtį naudojantis sutartyse numatytu lankstumu, pereinamasis laikotarpis neturėtų būti taikomas. ***Tam tikrais atvejais būtiniems esamų sutarčių daliniams pakeitimams turėtų būti numatytos išimtys, jei dėl tų pakeitimų nepadidėja sutartiniai kiekiai arba nepraailginamas tiekimo laikas. Kainų svyravimai, atsirandantys dėl kainų indeksavimo, kuris jau buvo numatytas esamose tiekimo sutartyse, esamų sutarčių daliniu keitimu nelaikomi;***
- (20) šiuo reglamentu nustatomas aiškus teisinis draudimas **importuoti** Rusijos gamtines dujas ir tai yra Sąjungos suverenus aktas, kurio dujų importuotojai negali kontroliuoti, dėl kurio gamtinių dujų importo iš **Rusijos Federacijos** vykdymas tampa neteisėtas ir kurio teisinis poveikis yra tiesioginis nesuteikiant jokios diskrecijos valstybėms narėms dėl jo taikymo;

- (21) priešingai nei kitos prekės, gamtinės dujos yra vienu metu biržos prekė, kuria prekiaujama dideliais kiekiais ir kuri dažnai kelis kartus perparduodama didmeniniu lygmeniu vienu prekiautojų kitiems. Atsižvelgiant į tai, kad atsekti gamtinių dujų kilmę yra itin sudėtinga, ir į tai, kad Rusijos tiekėjai gali mėginti apeiti šį reglamentą, pavyzdžiui, parduodami per tarpininkus, perkraudami arba transportuodami per kitas šalis, šiame reglamente turėtų būti numatyta veiksminga *draudimo apėjimo prevencijos* sistema. ***Todėl atitinkamos institucijos turėtų būti įgalintos imtis būtinų veiksmų, kad nustatytų, ar gamtinės dujos iš Rusijos Federacijos į Sąjungos muitų teritoriją tiekiamos taikant schemas, sukurtas siekiant apeiti šio reglamento taisykles. Spręsdama, ar gamtinės dujos išleidžiamos į laisvą apyvartą Sąjungoje, muitinė turėtų galėti ne tik remtis muitinės deklaracijoje pateikta informacija, bet ir, remdamasi kita aktualia informacija, įvertinti, kai jai tai atrodo svarbu, ar į Sąjungą įvežtą prekę iš tikrųjų ketinama išleisti į laisvą apyvartą. Reglamentu taip pat turėtų būti reikalaujama nustatyti į Sąjungą importuojamų gamtinių dujų gavybos šalį ir tiekimo grandinę;***

- (22) visų pirma gamtinių dujų importuotojai turėtų būti įpareigoti pateikti **█** institucijoms visą informaciją, kurios reikia norint nustatyti į Sąjungą importuojamų gamtinių dujų ***gavybos šalį*** ir ***nuspręsti***, ar importuojamoms dujoms ***taikomas*** bendras draudimas ar viena iš jo išimčių. ***Pagal Sąjungos muitų teisėje vartojamą sąvoką „kilmė“ ne visada galima nustatyti importuojamų dujų gavybos šalį, pavyzdžiui, kai dujos buvo apdorotos (pvz., suskystintos arba pakartotinai dujintos) išvežus iš Rusijos Federacijos. Todėl reglamentas taip pat turėtų būti taikomas tais atvejais, kai kilmės šalis pagal Sąjungos muitų teisę skiriasi nuo dujų gavybos šalies, ir jame turėtų būti numatytas mechanizmas, skirtas patikrinti, ar gamtinės dujos buvo išgautos ar suskystintos Rusijos Federacijoje. Bet kokioms dujoms, kurios prieš jas importuojant į ES buvo eksportuotos iš Rusijos Federacijos tiesiogiai jas eksportuojant iš Rusijos į ES arba netiesiogiai eksportuojant per trečiąją šalį, išskyrus tranzito atvejus, turėtų būti taikomas draudimas;***

(23) *atsižvelgiant į dujotiekiais tiekiamų dujų ir SGD ypatumus ir siekiant sudaryti sąlygas sklandžiam gavybos šalies tikrinimo procesui ir galimų išimčių taikymo sąlygas prieš dujų įvežimą į Sąjungos muitų teritoriją, turėtų būti nustatytas išankstinių leidimų išdavimo procesas. Neturint leidimo, importuoti turėtų būti neleidžiama. Leidimą suteikiančios institucijos arba muitinės, jei tai nėra tos pačios institucijos, turėtų būti iš anksto informuojamos apie numatomą importą į Sąjungą ir joms turėtų būti pateikta informacija, būtina siekiant patikrinti gavybos šalį arba tai, ar įvykdytos šiame reglamente nustatytos išimties taikymo sąlygos. Siekiant palengvinti dujų importą į ES, leidimą suteikiančios institucijos turėtų siekti leidimą išduoti per laikotarpį nuo tada, kai importuotojas pateikia informaciją, iki planuojamo įvežimo į muitų teritoriją, tačiau jos sprendimą gali priimti ir vėlesniame etape, ypač kilus abejonių dėl pateiktos informacijos. Išankstinis leidimas nedaro poveikio esamiems muitinių vykdymo užtikrinimo įgaliojimams. Ta pareiga neturėtų būti taikoma gamtinių dujų importui iš dujas išgaunančių šalių, jei Sąjunga praeityje iš šių šalių importavo didelius dujų kiekius ir jei šios šalys įrodė nenorinčios remti Rusijos dujų sektoriaus uždraudamos importuoti Rusijos dujas, taikydamos ribojamąsias priemones Rusijos dujų infrastruktūrai, Rusijos dujų bendrovėms ar tokias bendroves valdantiems asmenims, arba jei šios šalys neturi infrastruktūros, būtinos gamtinėms dujoms importuoti dujotiekiais ar importuoti SGD. Komisija turėtų sudaryti tokių šalių sąrašą;*

- (24) *leidimą suteikiančios institucijos ir muitinės, jei tai nėra tos pačios institucijos, turėtų galėti prašyti visos informacijos, būtinos importo teisėtumui įvertinti. Jos taip pat turėtų galėti remtis iš kitų šaltinių gauta informacija. Kadangi sutarčių sąlygos, kurios lemia vertinimui svarbius elementus, dažnai yra sudėtingos, institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai prašyti importuotojų pateikti išsamią informaciją apie sutartis, įskaitant visas tiekimo sutartis, kai tai būtina norint suprasti tam tikrų sąlygų kontekstą arba nuorodas į kitas sutarties nuostatas. Į šį reglamentą turėtų būti įtrauktos taisyklės, kuriomis būtų užtikrinta veiksminga atitinkamų įmonių komercinių paslapčių apsauga;*
- (25) *naudodamosi savo įgaliojimais, leidimus suteikiančios institucijos ir muitinės ypatingą dėmesį turėtų skirti jų vykdymo užtikrinimui sujungimo taškuose, SGD įrenginiuose arba tranzitiniuose vamzdynuose, kurių atveju apėjimo rizika yra didelė. Naftos transportavimo srityje pastebėta vadinamųjų šešėlinių laivynų naudojimo siekiant apeiti sankcijas praktika, kuri taip pat galėtų kelti riziką SGD importui, taip kenkiant šio reglamento tikslams. Glaudžiai bendradarbiaudamos tarpusavyje, institucijos turėtų pritaikyti savo vykdymo užtikrinimo prioritetus, kai būtina imtis veiksmų dėl galimos apėjimo praktikos, nustatytos įgyvendinant šį reglamentą. Komisija taip pat turėtų nuolat stebėti Rusijos gamtinių dujų srautus, vykdomus tranzitu per trečiąsias šalis;*

(26) *kai kuri Rusijos dujų perdavimo infrastruktūra yra tiesiogiai sujungta su Sąjunga, o kai kurie Rusiją su Sąjunga jungiantys tranzitiniai vamzdynai eina per trečiąsias šalis ir šiuo metu juose tarp Rusijos Federacijos ir Sąjungos nėra jokių įleidimo taškų. Todėl reglamente turėtų būti daroma prielaida, kad gamtinių dujų, importuojamų į Sąjungą per sienas, jungtis ar sujungimo taškus tarp Rusijos Federacijos ir Sąjungos, Baltarusijos ir Sąjungos arba atgabenamų tokiomis dujotiekiais kaip „TurkStream“ per sujungimo tašką Strandža 2 / Malkočlaras, kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba jos yra tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamos iš Rusijos Federacijos, taip pakeičiant reikalavimą pateikti įrodymą dėl gavybos šalies. Jei tvirtinama, kad prie šių sienų, jungčių ar sujungimo taškų gamtinės dujos atgabenamos laikantis tranzito procedūros per Rusijos Federaciją, turėtų būti taikoma griežta kontrolė. Rusijos Federacija yra didelė dujų eksportuotoja ir praeityje nėra pasireiškusi kaip dujų tranzito šalis – tai lėmė keli veiksniai, tokie kaip pakartotinio dujinimo infrastruktūros trūkumas, prekybos dujomis Rusijos Federacijoje organizavimas naudojant eksporto vamzdynais monopolį, Rusijos dujų bendrovių verslo modeliai, kurie nėra pagrįsti tranzito organizavimu, ir Rusijos Federacijos geografinė padėtis* ■ . Taigi, atsižvelgiant ir į Rusijos tiekėjų paskatas apeiti importo draudimą, muitinės turėtų *atsisakyti leisti importuoti tariamai tranzitu gabenamus gamtinių dujų kiekius, išskyrus atvejus, kai galima pateikti tvirtų įrodymų, kad dujos buvo gabenamos tranzitu per Rusijos Federaciją ir kad jos buvo išgautos kitoje šalyje nei Rusijos Federacija. Leidimus suteikiančioms institucijoms reikiami įrodymai turėtų būti pateikti pakankamai iš anksto, t. y. ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki įvežimo į muitų teritoriją, kad būtų galima atsekti importuojamas dujas iki jų gavybos vietos;*

(27) *sujungimo taškas Strandža 1 jungia Sąjungą su dujotiekių sistema, kuria transportuojamos ne tik dujos iš Azerbaidžano ar Turkijos, bet ir dideli dujų kiekiai iš Rusijos Federacijos. Todėl turėtų būti reikalaujama nedviprasmiškų įrodymų, kad būtų galima nustatyti gavybos šalį, kuri nėra Rusija, o institucijoms turėtų būti suteikta pakankamai laiko patikrinti, ar per Strandža 1 importuojamos dujos nėra Rusijos Federacijos kilmės arba nėra tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos. Jei ateityje kiti sujungimo taškai būtų sujungti su sistemomis, kuriomis transportuojamas didelis Rusijos dujų kiekis, turėtų būti taikomas tas pats kontrolės standartas;*

(28) *be to, didelis gamtinių dujų kiekis taip pat gali patekti į Sąjungą pagal tranzito procedūrą. Kadangi griežtos dujų importo stebėsenos taisyklės, tokios kaip išankstinis leidimas, netaikomos dujoms, kurios gabenamos per Sąjungą pagal tranzito procedūrą arba saugomos pagal muitinio sandėliavimo taisyklės, tikslinga numatyti konkrečias apsaugos priemones, t. y. tranzito stebėsenos režimą, pagal kurį muitinė galėtų veiksmingai stebėti dujų srautus, gabenamus pagal tranzito procedūrą, siekiant užtikrinti, kad gamtinės dujos, kurios pagal tranzito procedūrą gabenamos per Sąjungą, galiausiai nepatektų į laisvą apyvartą Sąjungoje. Tais atvejais, kai trečiųjų šalių veiklos vykdytojai saugo dujas pagal Sąjungos muitinės kodekse numatytas tranzito, laikinojo saugojimo arba muitinio sandėliavimo procedūras, valstybės narės turi būti įdiegusios tinkamus stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, kuriais būtų užtikrinama, kad trečiųjų šalių naudojimas vidaus saugojimo galimybėmis nekeltų jokios rizikos nacionaliniam ar regioniniam tiekimo saugumui bei saugojimo pareigų vykdymui, ir turi teikti Komisijai atitinkamą informaciją;*

(29) *vadovaujantis lojalios bendradarbiavimo principu, leidimą suteikiančios institucijos, muitinės, reguliavimo institucijos, kompetentingos institucijos, Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) ir Komisija turėtų bendradarbiauti, kad įgyvendintų šio reglamento nuostatas, ir keistis atitinkama informacija, visų pirma, kai tai susiję su išimčių, leidžiančių importuoti Rusijos gamtines dujas įsigaliojus šiam reglamentui, įvertinimu. Muitinės, reguliavimo institucijos, kompetentingos institucijos ir ACER turėtų turėti reikiamas priemones ir duomenų bazes, kad prireikus būtų užtikrintas dalijimasis atitinkama informacija tarp nacionalinių institucijų ir institucijų skirtingose valstybėse narėse. ACER turėtų prisidėti prie įgyvendinimo stebėsenos proceso savo ekspertinėmis žiniomis. Siekdamas palengvinti reikalingų sąveikių jungtinių informacinių sistemų kūrimą, Komisija ir valstybės narės gali svarstyti galimybes pasinaudoti turimu Vidaus saugumo fondo (VSF) biudžetu. Muitinės turėtų kas mėnesį teikti reguliavimo institucijoms, kompetentingoms institucijoms ir Komisijai naujausią informaciją apie pagrindinius elementus, susijusius su Rusijos dujų importo raida, tokius kaip kiekiai, importuojami pagal ilgalaikes ar trumpalaikes tiekimo sutartis, įleidimo taškai arba sutarčių partneriai. Komisija, kai aktualu, turėtų įtraukti šią informaciją į šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą. Be to, Komisija turėtų įvertinti atitinkamų institucijų keitimosi informacija ir bendradarbiavimo veiksmingumą ir, kai tinkama, toje ataskaitoje pateikti rekomendacijas kaip juos patobulinti;*

- (30) **Rusijos** dujų tiekimo per Ukrainą **laipsniško nutraukimo** patirtis parodė, kad geras pasirengimas ir koordinavimas laikantis solidarumo idėjos gali veiksmingai užkirsti kelią rinkos sutrikimams arba tiekimo saugumo problemoms, kurios gali kilti keičiant dujų tiekėjus. Siekdamas koordinuotai pasirengti **laipsniškam** visiškam rusiškų dujų **atsisakymui** ir suteikti rinkai pakankamai laiko iš anksto pasirengti susijusiems pokyčiams nekeliant pavojaus dujų tiekimo saugumui ar nedarant didelio poveikio energijos kainoms, valstybės narės turėtų parengti nacionalinius įvairinimo planus ir juos pateikti ne vėliau kaip 2026 m. kovo 1 d. Tiems planams **turėtų būti taikomos profesinės paslapties taisyklės ir jie neturėtų būti atskleidžiami be atitinkamos valstybės narės sutikimo. Juose** turėtų būti aprašytos numatytos nacionalinio ar regioninio lygmens priemonės, kuriomis siekiama mažinti poreikį, skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir užtikrinti alternatyvų tiekimą, taip pat galimos techninės, **dėl sutarčių kylančios** ar reguliavimo kliūtys, kurios gali apsunkinti įvairinimo procesą. Kadangi įvairinimo procese gali reikėti koordinuoti priemones nacionaliniu, regioniniu ar Sąjungos lygmenimis, Komisija turėtų įvertinti nacionalinius įvairinimo planus ir galėti pateikti rekomendacijas, kuriose prireikus pasiūlytų pakeitimų;

- (31) Versalio deklaracijoje *valstybių arba vyriausybių* vadovai įsipareigojo laipsniškai nutraukti ne tik gamtinių dujų iš *Rusijos Federacijos* tiekimą, bet ir kitos energijos tiekimą, *visų pirma*, naftos tiekimą. *Prekiaudama nafta su Sąjunga, Rusijos Federacija taikė panašią praktiką kaip ir dujų srityje, kurioje ji jau seniai naudoja dujas kaip prievartos ir manipuliavimo priemonę. Tai įrodo, pavyzdžiui, ankstesni naftos tiekimo nutraukimo atvejai. Dėl esamų naftos tiekimo santykių su Rusijos Federacija atsiranda Sąjungos priklausomybė ir saugumo rizika. Todėl, siekiant užkirsti kelią Rusijai naudoti Sąjungos naftos importą kaip prievartos priemonę, labai svarbu pasirengti laiku laipsniškai nutraukti ir naftos importą iš Rusijos Federacijos.* Nors ribojamosios priemonės, kuriomis užtikrinamas *laipsniškas* naftos importo iš *Rusijos Federacijos nutraukimas*, jau taikomos, ir naftos importas gerokai sumažėjo, tolesniam *laipsniškam* Rusijos naftos *atsisakymui* gali prireikti specifinių parengiamųjų ir koordinavimo su kaimyninėmis šalimis veiksmy: ■

- (32) *todėl valstybės narės taip pat turėtų parengti nacionalinius įvairinimo planus dėl žalios naftos ir naftos produktų, į kuriuos turėtų būti įtrauktos nacionaliniu lygmeniu taikomos ir planuojamos priemonės, kad būtų užtikrintas naftos importo iš Rusijos Federacijos skaidrumas ir atsekamumas. Komisija dėl tų planų turėtų pateikti rekomendacijas. Tiems planams turėtų būti taikomos profesinės paslapties taisyklės ir jie neturėtų būti atskleidžiami be atitinkamos valstybės narės sutikimo. Kartu Komisija turėtų toliau spręsti naftai taikomų ES sankcijų apėjimo naudojant vadinamuosius šešėlinius laivynus problemą, visų pirma vykdydama veiksmus, nustatytus jos 2025 m. gegužės 6 d. komunikate „Energijos importo iš Rusijos nutraukimo veiksmų gairės“;*

(33) 2022 m. ir 2023 m. dujų krizės metu įgyta patirtis ■ parodė, kad *siekiant stebėti* dujų tiekimą Sąjungoje labai svarbu turėti išsamios informacijos apie tiekimo padėtį ir galimą priklausomybę nuo tiekimo. Todėl Rusijos dujų importuotojai, kurie naudojami šiame reglamente *nustatytomis* išimtimis, turėtų pateikti Komisijai visą informaciją, ■ kurios reikia norint veiksmingai įvertinti galimą riziką prekybai dujomis. Ta informacija turėtų apimti atitinkamų dujų tiekimo sutarčių pagrindinius parametrus ar net iš visas teksto dalis, išskyrus informaciją apie kainą, kai *tai* būtina siekiant suprasti tam tikrų sąlygų kontekstą arba nuorodas į kitas sutarties nuostatas. Stebėdama dujų tiekimą Sąjungoje, Komisija taip pat turėtų atsižvelgti į muitinių pateiktą informaciją apie importą ir į nacionalinius įvairinimo planus įtrauktą informaciją. Komisija apie laipsniško atsisakymo procesą Sąjungos lygmeniu turėtų reguliariai informuoti Reglamentu (ES) 2017/1938 įsteigtą Dujų koordinavimo grupę ir teikti metinę Rusijos dujų laipsniško atsisakymo ataskaitą, prie kurios gali būti pridedamos specifinės Sąjungos rekomendacijos ir numatyti veiksmai laipsniško atsisakymo procesui paspartinti;

- (34) valstybės narės ir Sąjunga turėtų glaudžiai bendradarbiauti įgyvendinant šį reglamentą, be kita ko, *kiek tai susiję su galimomis ginčų sprendimo* procedūromis. *Kai taikytina, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 1219/2012⁶ ir Reglamente (ES) Nr. 912/2014⁷ nustatyta išsamesnė informacija apie bendradarbiavimą ir finansinės atsakomybės paskirstymą tarp valstybių narių ir Sąjungos* galimais investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo atvejais, *susijusiais su šiuo* reglamentu;
- (35) *atsižvelgiant į pastarojo meto Rusijos Federacijos praktiką vienašališkai keisti sutartas teismo ir arbitražo procedūras ir joms trukdyti, nei paveikti asmenys, nei Sąjunga ar valstybės narės negali būti laikomi atsakingais už teismo sprendimus, arbitražo sprendimus ar kitus teismo sprendimus, priimtus pagal neteisėtas procedūras, kurių atžvilgiu pagal atitinkamą jurisdikciją nėra galimybės veiksmingai pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis;*

⁶ 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1219/2012, kuriuo nustatoma valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišaliams investicijų susitarimams skirta pereinamojo laikotarpio tvarka (OL L 351, 2012 12 20, p. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1219/oj>).

⁷ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 912/2014, kuriuo nustatoma finansinės atsakomybės, susijusios su investuotojų ir valstybės ginčų sprendimu teismuose, įsteigtuose tarptautiniais susitarimais, kurių šalis yra Europos Sąjunga, paskirstymo tvarka (OL L 257, 2014 8 28, p. 121, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/912/oj>).

- (36) Sąjunga sukūrė tvirtą teisinę sistemą, kad būtų visada užtikrintas dujų tiekimo saugumas ir koordinuotai sprendžiamos galimos tiekimo krizės, be kita ko, taikant pareigas valstybėms narėms užtikrinti veiksmingą ir praktinį solidarumą su dujų poreikį patiriančiomis kaimyninėmis šalimis. Komisija turėtų nuolat Sąjungos, regionų ir valstybių narių lygmenimis stebėti dėl prekybos dujomis su **Rusijos Federacija** dujų tiekimo rinkoje kylančios rizikos pokyčius. Įvykus staigiems ir reikšmingiems pokyčiams, kurie kelia didelę grėsmę vienos ar daugiau valstybių narių tiekimo saugumui, **ir paskelbus ekstremaliąją situaciją pagal Reglamento (ES) 2017/1938 11 arba 12 straipsnį**, tikslinga įgalinti Komisiją imtis būtinų neatidėliotųjų priemonių **primum sprendimą dėl** šiame reglamente nustatytų gamtinių dujų ar SGD importo draudimų **vienoje ar daugiau valstybių narių. Tokiu atveju Komisija taip pat turėtų turėti galimybę sustabdyti pareigos pateikti įrodymus dėl gavybos šalies prieš įvežimą į Sąjungos muitų teritoriją vykdymą, kad tuoj pat būtų sudarytos palankesnės sąlygos papildomam importui. Toks Komisijos sprendimas** turėtų būti taikomas ribotą laiką **ir ne ilgiau kaip 4 savaites, ir atnaujinamas tik tuo atveju, jei vis dar egzistuoja ekstremaliosios situacijos sąlygos pagal Reglamento (ES) 2017/1938 11 straipsnį.** Komisijos įgyvendinimo sprendimu **turėtų** būti nustatyta tam tikrų papildomų sąlygų, taip užtikrinant, kad bet koku **tokiu** sustabdymu būtų siekiama tik pašalinti grėsmę. Komisija turėtų **informuoti Dujų koordinavimo grupę ir pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje būtų pagrindžiamas sustabdymas ir bet koks jo pratęsimas, ir turėtų** atidžiai stebėti tokio laikino **sustabdymo** taikymą.

- (37) *siekiant išvengti palankesnių sankcijų ieškojimo ir užtikrinti nuoseklų šio reglamento taikymą, valstybės narės turėtų nustatyti suderintas taisykles dėl sankcijų už šio reglamento pažeidimus. Tačiau, kadangi šio reglamento pažeidimais taip pat galėtų būti pažeidžiami kiti Sąjungos teisės aktai, glaudžiai susiję su šiame reglamente nustatytais draudimais ir pareigomis, pavyzdžiui, muitų teisės aktai, ribojamosios priemonės arba Reglamentas (ES) 2017/1938, skiriant sankcijas neturėtų būti pažeistas ne bis in idem principas, laikantis Pagrindinių teisių chartijos ir Teisingumo Teismo išaiškintos teisės jurisprudencijos. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis baudžiamųjų sankcijų skyrimui pagal nacionalinę teisę;*
- (38) ■ šiuo *reglamentu nustatytos* priemonės visiškai atitinka energetinio solidarumo principą. Iš tiesų, valstybių narių priklausomybė nuo Rusijos dujų importo skiriasi ir daugelis valstybių narių jau ėmėsi Rusijos dujų laipsniško atsisakymo priemonių. ■ Šiuo reglamentu bus užtikrinta, kad Rusijos dujų bus *laipsniškai atsisakoma* vadovaujantis visoje ES suderintu principu, kartu išsaugant valstybių narių solidarumą;

- (39) kadangi šio reglamento tikslų, susijusių su galimos priklausomybės dėl dujų stebėseną, valstybės narės negali pasiekti deramai, koordinuotai ir be rinkos susiskaidymo rizikos, o tų tikslų būtų geriau ir efektyviau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

- (40) Sąjungai svarbu, kad būtų nedelsiant laipsniškai panaikinta tolesnė jos ekonominė priklausomybė nuo dujų importo iš Rusijos Federacijos, todėl šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Po to, kai 2022 m. kovo mėn. buvo paskelbta Versalio deklaracija ir 2025 m. birželio 17 d. buvo priimtas pasiūlymas dėl šio reglamento, rinkos dalyviai turėjo daug laiko pritaikyti savo tiekimo portfelį. Vis dėlto atrodo tikslinga numatyti pereinamąjį laikotarpį, kad savo tiekimo strategijų dar nepritaikę dujų tiekėjai galėtų imtis būtinų priemonių, kad būtų laikomasi šio reglamento. Todėl draudimas importuoti dujas iš Rusijos Federacijos turėtų būti taikomas tik po [6 savaičių nuo šio reglamento įsigaliojimo]. Siekiant galiojančias tiekimo sutartis turintiems importuotojams ir naujas sutartis sudarantiems importuotojams sudaryti sąlygas laiku ir be sutrikimų vykdyti veiksmus, susijusius su būtinu išankstiniu leidimu dėl numatyto dujų importo, šiame reglamente numatytos skirtingos leidimų išdavimo procedūros turėtų būti taikomos dar prieš pradėdant taikyti draudimą importuoti dujas iš Rusijos Federacijos,*

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma sistema, kuria siekiama veiksmingai *pašalinti* didelę *išliekančią* riziką, kylančią Sąjungos prekybai ir *tiekimo* saugumui dėl prekybos dujomis su Rusijos Federacija, *ir pasirengti veiksmingam bei laiku vykdomam laipsniškam naftos importo iš Rusijos Federacijos nutraukimui*, nustatant:

- a) laipsnišką gamtinių dujų importo iš Rusijos Federacijos uždraudimą;
- b) to uždraudimo ir naftos importo iš *Rusijos Federacijos laipsniško nutraukimo* veiksmingo įgyvendinimo ir stebėsenos taisykles;
- c) nuostatas, skirtas geresniam energijos tiekimo saugumo vertinimui Sąjungoje užtikrinti.

2 straipsnis
Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) gamtinės **dujos** – dujos, kurių Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodai yra 2711 11 00 ir 2711 21 00;
- 2) SGD – suskystintos gamtinės dujos, kurių KN kodas yra 2711 11 00;
- 3) dujinės būsenos gamtinės dujos – gamtinės dujos, kurių KN kodas yra 2711 21 00;
- 4) **mišiniai – SGD kiekių, patiektų iš skirtingų kilmės šalių, mišiniai;**
- 5) ilgalaikė tiekimo sutartis – ilgesnė nei vienu metų gamtinių dujų tiekimo sutartis, išskyrus gamtinių dujų rinkos išvestinę finansinę priemonę;
- 6) trumpalaikė tiekimo sutartis – ne ilgesnė nei vienu metų gamtinių dujų tiekimo sutartis, išskyrus gamtinių dujų rinkos išvestinę finansinę priemonę;

- 7) žemyninė šalis – šalis, kuri iš visų pusių yra supama sausumos ir *neturi* tiesioginės prieigos prie jūros;
- 8) *importas – prekių išleidimas į laisvą apyvartą, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013⁸ 201 straipsnyje;*
- 9) importuotojas – *fizinis arba juridinis asmuo, kuris yra deklarantas atitinkamoje muitinės deklaracijoje, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 15 punkte, arba fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant susijusias įmones, įvežantis prekes į Sąjungos muitų teritoriją* ■ arba kitaip jas pateikiantis Sąjungos rinkai;
- 10) *susijusi įmonė – įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES⁹ 2 straipsnio 12 punkte;*

⁸ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (nauja redakcija) (OL L 269, 2013 10 10, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

⁹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

- 11) muitinė – muitinė, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 1 punkte;
- 12) **leidimą suteikianti institucija – institucija, kompetentinga nagrinėti pagal 5 straipsnio 1 ir 2 dalis pateikiamus prašymus suteikti leidimą;**
- 13) kompetentinga institucija – kompetentinga institucija, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1938¹⁰ 2 straipsnio 7 punkte;
- 14) reguliavimo institucija – reguliavimo institucija, paskirta **pagal** Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/1788¹¹ 76 straipsnio 1 dalį;
- 15) kontrolė – kontrolė, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2024/1788 2 straipsnio 55 punkte;

¹⁰ 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (OL L 280, 2017 10 28, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

¹¹ **2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1788 dėl dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2023/1791 ir panaikinama Direktyva 2009/73/EB (OL L, 2024/1788, 2024 7 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).**

- 16) sujungimo taškas – sujungimo taškas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2024/1788 2 straipsnio 63 punkte;
- 17) *jungtis – jungtis, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2024/1788 2 straipsnio 39 punkte;*
- 18) įleidimo taškas – įleidimo taškas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2024/1788 2 straipsnio 61 punkte;
- 19) *pristatymo vieta – dujų tiekimo sutartyje nurodyta fizinė arba virtuali vieta, į kurią pardavėjas turi pristatyti gamtines dujas ir kurioje pirkėjas turi jas priimti;*

█

- 20) sutartiniai kiekiai – *pirminėje* tiekimo sutartyje nurodyti gamtinių dujų kiekiai, kuriuos pirkėjas ■ privalo pirkti, o pardavėjas privalo pateikti, *tačiau* neįskaitant kiekių, susidarančių dėl *bazinių* kiekių *pakeitimus numatančių sutartinių nuostatų, pavyzdžiui, apvalinamųjų kiekių, dalinių kiekių, didinamųjų kiekių* arba kitų pagal sutarties sąlygas pakeistų kiekių, *išskyrus apmokėtinus papildomus kiekius, apmokėtus anksčiau nei 2025 m. birželio 17 d.*;
- 21) *apvalinamieji kiekiai – gamtinių dujų kiekiai, atitinkamais metais prie metinio sutartinio kiekio pridedami tam, kad paskutinę krovinių partiją sudarytų pilnas krovinių paketas;*
- 22) *daliniai kiekiai – gamtinių dujų kiekis, perkeliamas į kitus sutarties metus, jei per metus pristatytas kiekis yra didesnis arba mažesnis už pakoreguotą metinį sutartinį kiekį po korekcijų; šie kiekiai gali būti ir teigiami, ir neigiami;*

- 23) *didinamieji kiekiai – gamtinių dujų kiekiai, kuriuos remdamosi tiekimo sutartimis sutarties šalys gali savo nuožiūra nuspręsti pridėti prie metinio sutartinio kiekio;*
- 24) *apmokėtini* papildomi kiekiai – gamtinių dujų kiekiai, kurių pristatymą *pirkėjas* turi teisę arba privalo vėlesniais laikotarpiais priimti ir už juos sumokėti, kad būtų laikomasi minimalių reikalavimų pagal principą „imk arba mokėk“ ir kompensuojamas bet koks ankstesniais laikotarpiais nepriimtų sutartinių kiekių trūkumas, kaip numatyta ilgalaikėje tiekimo sutartyje;
- 25) pristatymo tvarkaraštis – dujų tiekimo sutarties šalių sutartas tvarkaraštis arba planas, kuriuose nurodomi nustatytais laiko intervalais pardavėjo ■ pristatytini ir pirkėjo ■ priimtini dujų kiekiai, taip pat pristatymo laikas, vieta ir sąlygos, nustatyti tiekimo sutartyje arba susijusiose veiklos procedūrose;

- 26) kiekio paraiška – kiekio paraiška, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1789¹² 2 straipsnio 8 punkte;
- 27) nafta – žalia nafta, gamtinių dujų **kondensatai**, naftos perdirbimo gamyklų žaliavos, priedai, oksigenatai ir kiti angliavandeniliai ir naftos produktai, kurių KN kodai yra 2709 ir 2710;
- 28) ***gavybos šalis – šalis, kurioje gamtinės dujos išgaunamos, neatsižvelgiant į tai, ar tos gamtinės dujos vėliau buvo suskystintos ar pakartotinai dujintos kitoje šalyje. Jei kitose šalyse nei Rusijos Federacija išgautos gamtinės dujos yra suskystinamos arba pakartotinai dujinamos Rusijos Federacijoje, gavybos šalimi laikoma Rusijos Federacija;***

¹² 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1789 dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1227/2011, (ES) 2017/1938, (ES) 2019/942 bei (ES) 2022/869 ir Sprendimas (ES) 2017/684 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 715/2009 (OL L, 2024/1789, 2024 7 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).

II SKYRIUS

LAIPSNIŠKAS GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTO IŠ RUSIJOS FEDERACIJOS **UŽDRAUDIMAS**

3 straipsnis

Gamtinių dujų importo iš Rusijos Federacijos uždraudimas

1. Draudžiama vamzdynais importuoti dujinės būsenos gamtines dujas, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios tiesiogiai ar netiesiogiai yra iš jos eksportuojamos, ■ išskyrus atvejus, kai taikoma viena iš 4 straipsnyje *numatytų išimčių*.
2. Draudžiama importuoti SGD, kurių kilmės šalis yra **Rusijos Federacija** arba kurios tiesiogiai ar netiesiogiai yra iš jos eksportuojamos, **arba kurios yra gautos iš Rusijos Federacijoje išgautų dujinės būsenos gamtinių dujų**, ■ išskyrus atvejus, kai taikoma viena iš 4 straipsnyje *numatytų išimčių*. *Šis uždraudimas taip pat taikomas mišiniuose esančioms SGD, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios tiesiogiai ar netiesiogiai yra iš jos eksportuojamos.*

4 straipsnis

Esamoms tiekimo sutartims taikomas pereinamasis etapas

1. ***Uždraudimas pagal 3 straipsnio 1 dalį taikomas nuo 2026 m. birželio 17 d., o uždraudimas pagal 3 straipsnio 2 dalį – nuo 2026 m. balandžio 25 d., jei leidimą suteikiančioms institucijoms gali būti įrodyta, kad atitinkamas 3 straipsnyje nurodytas gamtinių dujų importas vykdomas pagal trumpalaikę tiekimo sutartį, sudarytą anksčiau nei 2025 m. birželio 17 d. ir vėliau nepakeistą, išskyrus atvejus, kai pakeitimui taikoma 4 dalis.***

2. ***3 straipsnio 2 dalis taikoma nuo 2027 m. sausio 1 d., jei leidimą suteikiančioms institucijoms gali būti įrodyta, kad 3 straipsnyje nurodytas gamtinių dujų importas vykdomas pagal ilgalaikę tiekimo sutartį, sudarytą anksčiau nei 2025 m. birželio 17 d. ir vėliau nepakeistą, išskyrus atvejus, kai pakeitimui taikoma 4 dalis.***

3. *Uždraudimas pagal 3 straipsnio 1 dalį taikomas nuo 2027 m. rugsėjo 30 d., jei leidimą suteikiančioms institucijoms gali būti įrodyta, kad 3 straipsnyje nurodytas gamtinių dujų importas vykdomas pagal ilgalaikę tiekimo sutartį, sudarytą anksčiau nei 2025 m. birželio 17 d. ir vėliau nepakeistą, išskyrus atvejus, kai pakeitimui taikoma 4 dalis.*

Jei Komisija nustato riziką, kad 2027 m. valstybės narės požeminių saugyklų pripildymo tikslas pagal Reglamento (ES) 2017/1938 6a straipsnį galėtų būti nepasiektas, atsižvelgdama į rizikos, kad tikslas nebus pasiektas, aplinkybes, ji ne vėliau kaip 2027 m. rugsėjo 15 d. įgyvendinimo sprendimu šią riziką patvirtina.

Jei pagal antrą pastraipą priimamas įgyvendinimo sprendimas, uždraudimas sudaryti esamas sutartis pagal 3 straipsnio 1 dalį toje valstybėje narėje taikomas tik nuo 2027 m. lapkričio 1 d. Komisija nedelsdama informuoja Dujų koordinavimo grupę, Europos Parlamentą ir Tarybą.

4. *1, 3 ir 5 dalyse numatytos išimtyt taip pat taikomos esamoms tiekimo sutartims su pakeitimais, kuriais:*
- a) *mažinami sutartiniai kiekiai;*
 - b) *mažinamos kainos ir mokesčiai;*
 - c) *iš dalies keičiamos konfidencialumo nuostatos;*
 - d) *iš dalies keičiamos veiklos procedūros, pvz., informacijos perdavimo procedūros;*
 - e) *keičiami sutarties šalių adresai;*
 - f) *susijusios įmonės tarpusavyje perleidžia sutartinius įsipareigojimus;*
 - g) *atliekami pakeitimai, kurių reikia dėl teismo ar arbitražo procedūrų, arba*
 - h) *žemyninių šalių atveju – tarpusavyje keičiamos nacionalinės pristatymo vietos.*

5. *Uždraudimas pagal 3 straipsnį taikomas nuo 2027 m. rugsėjo 30 d. arba, jei Komisija priėmė įgyvendinimo sprendimą pagal 3 dalies antrą pastraipą, nuo 2027 m. lapkričio 1 d., jei leidimą suteikiančioms institucijoms gali būti įrodyta, kad:*

- a) *kad 3 straipsnyje nurodytas gamtinių dujų importas yra vykdomas pagal pristatymą į žemyninę šalį numatančią trumpalaikę tiekimo sutartį, kuri yra būtina b punkte nurodytai ilgalaikėi tiekimo sutarčiai vykdyti, ir*
- b) *kad egzistuoja pristatymą į žemyninę šalį numatanti ilgalaikė tiekimo sutartis dėl dujinės būsenos gamtinių dujų importo dujotiekiais:*
 - i) *kuri buvo sudaryta anksčiau nei 2025 m. birželio 17 d. ir vėliau nepakeista, išskyrus atvejus, kai pakeitimui taikoma 4 dalis.*

- ii) *ir kuri yra susijusi su dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamas, tiekimu ir*
- iii) *pagal kurią pristatymo į pirminę pristatymo vietą, esančią prie ES sienos su trečiąja šalimi, nebegalima įvykdyti.*

6. *Leidimą suteikiančios institucijos arba muitinės, jei jos nėra tos pačios, pateikia Komisijai atitinkamą informaciją, kad ji galėtų stebėti, ar toliau laikomasi 1, 3, 4 ir 5 dalyse aprašytų konkrečių sąlygų. Tai darydama, Komisija visų pirma stebi, ar šia nuostata nesinaudojama siekiant apeiti reikalavimus.*

7. Pagal 1, 2 *ir* 3 dalis importuojami kiekiai turi neviršyti sutartinių kiekių.

III SKYRIUS

LEIDIMO SUTEIKIMAS, SUSIJUSIOS INFORMACIJOS PATEIKIMAS IR KEITIMASIS JA

5 straipsnis

Leidimo suteikimas ir susijusios informacijos pateikimas

- 1. Kai gamtinių dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos, importui prašoma taikyti išimtį pagal 4 straipsnį, tam importui reikalingas išankstinis leidimas. Leidimą suteikiančioms institucijoms pateikiama visa informacija, būtina įvertinti, ar įvykdytos 4 straipsnyje nustatytos sąlygos.**

2. **Ta** informacija ■ turi apimti bent ■ šiuos elementus:

- a) dujų tiekimo sutarties sudarymo data;
- b) dujų tiekimo sutarties galiojimo trukmė;
- c) sutartiniai ■ kiekiai, įskaitant visas lankstumo tuos kiekis didinti arba mažinti teises;
- d) dujų tiekimo sutarties šalių tapatybė, įskaitant, jei šalys registruotos ES, ekonominės veiklos vykdytojo registracijos ir identifikavimo (EORI) kodą;

■

- e) ***SGD mišinių atveju – dokumentai, kuriais įrodomi atitinkami Rusijos ir ne Rusijos kilmės dujų kiekiai mišinyje ir nustatomas maišymo procesas;***
- f) SGD importo atveju – ***suskystinimo vieta ir*** pirmojo pakrovimo uostas;

- g) pristatymo vietas, įskaitant galimą su pristatymo vieta susijusį lankstumą, *ir*
- h) visi dujų tiekimo sutarties *daliniai pakeitimai*, nurodant *dalinio pakeitimo* turinį ir datą, išskyrus tik su dujų kaina susijusius *dalinius pakeitimus*.

Jeigu prašoma taikyti išimtį pagal 4 straipsnį ir dujų kaina buvo pakeista 2025 m. birželio 17 d. arba vėliau, pateikiama informacija apie kainos pakeitimą.

Reikiama informacija leidimą suteikiančiai institucijai pateikiama ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki įvežimo į muitų teritoriją. Tas pats terminas taikomas mišiniams, kurių sudėtyje yra Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuotų dujų.

3. *Gamtinių dujų, kurių gavybos šalis nėra Rusijos Federacija, importui reikalingas išankstinis leidimas, išskyrus atvejus, kai tokiam importui taikoma 5 dalis. Įrodymai dėl tų gamtinių dujų gavybos šalies valstybės narės, kurioje dujos turi būti išleistos į laisvą apyvartą, leidimą suteikiančioms institucijoms pateikiami ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki jų įvežimo į muitų teritoriją.*

4. *Išankstinio leidimo nereikalaujama, kai dujos importuojamos iš šalies, kuri išgauna dujas ir 2024 m. į Sąjungą eksportavo daugiau kaip 5 mlrd. m³ gamtinių dujų ir kuri yra uždraudusi importuoti Rusijos dujas arba taiko kitas ribojamąsias priemones dėl Rusijos dujų, arba kuri neturi dujų infrastruktūros, leidžiančios importuoti SGD ar dujotiekiu tiekiamas dujas. Ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio reglamento įsigaliojimo Komisija įgyvendinimo sprendimu parengia tokių šalių sąrašą. Komisija stebi, ar toliau tenkinami išankstinio leidimo reikalavimo netaikymo kriterijai, ir atitinkamai nepagrįstai nedelsdama atnaujina sąrašą remdamasi leidimą suteikiančių institucijų arba muitinių, jei tai yra skirtingos institucijos, ir Sąjungos įstaigų pagal 7 straipsnio 2 dalį pateikta informacija.*

Komisija gali įgyvendinimo sprendimu panaikinti išankstinio leidimo reikalavimo netaikymą, jei leidimą suteikiančios institucijos arba muitinės, jei tai yra skirtingos institucijos, nustato vieną ar daugiau atvejų, kai šalies, kuriai tas reikalavimas netaikomas, eksportuotojai apeina 3 straipsnyje nustatytus draudimus arba jeigu Komisija turi priežasčių manyti, kad eksportuojančių šalių institucijos nesiima tinkamų veiksmų apėjimo praktikai panaikinti.

Į pagal 13 straipsnį pateikiamą ataskaitą įtraukiamas išankstinio leidimo suteikimo proceso pagal 5 straipsnio 2 dalį veiksmingumo vertinimas.

5. ***Leidimą suteikiančios institucijos, muitinės, kai tai nėra tos pačios institucijos, arba kitos 6 ir 7 straipsniuose nurodytos stebėsenos procese dalyvaujančios institucijos gali prašyti pateikti išsamesnės informacijos, jei ta informacija laikoma būtina siekiant įvertinti, ar laikomasi 3 ir 4 straipsniuose nustatytų sąlygų. Jos taip pat gali remtis iš kitų šaltinių gauta informacija. Leidimą suteikiančios institucijos gali visų pirma reikalauti pateikti visą tam tikrų dujų tiekimo sutarties nuostatų tekstą arba visą dujų tiekimo sutarties tekstą, išskyrus informaciją apie kainą, ypač kai tam tikros sutarties nuostatos yra tarpusavyje susijusios arba kai atliekant tą vertinimą labai svarbu gerai žinoti, kaip suformuluotos sutarties nuostatos. Jei pateikta informacija nėra įtikinama, muitinė atsisako leisti išleisti prekes į laisvą apyvartą. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su leidimą suteikiančiomis institucijomis arba muitinėmis, kai tai nėra tos pačios institucijos, paskelbia gaires dėl pateiktinos išsamesnės informacijos, susijusios su išankstinio leidimo suteikimo procesu, ir tinkamų dokumentų ir įrodymų rūšių.***

6. *Leidimą suteikiančios institucijos arba, kai aktualu, muitinės, kai tinkama, patikrina įrodymus, pateiktus gavybos šaliai nustatyti pateikiant papildomos informacijos, kuri gali apimti pradinės grandies pristatymo dokumentus, pavyzdžiui, viešai prieinamą SGD krovinių palydovinio sekimo informaciją arba iš Europos jūrų saugumo agentūros gautą sekimo informaciją, tačiau tuo neapsiriboja.*
7. Gamtinės dujos ■, kurias *ketinama importuoti į Sąjungą per sienas arba per jungtis ar sujungimo taškus tarp Sąjungos ir Rusijos Federacijos arba Baltarusijos, arba vamzdynais, kurie jungia Rusijos Federaciją su Sąjunga ir eina per trečiąsias šalis, tačiau kuriuose tarp Rusijos Federacijos ir Sąjungos nėra įleidimo taškų*, laikomos tiesiogiai arba netiesiogiai eksportuojamomis iš Rusijos Federacijos ■.

8. *Gamtinės dujos, kurias ketinama importuoti į Sąjungą per „Strandža 1“, laikomos tiesiogiai arba netiesiogiai eksportuojamomis iš Rusijos Federacijos, išskyrus atvejus, kai leidimą suteikiančioms institucijoms ne vėliau kaip likus 7 darbo dienoms iki įvežimo į muitų teritoriją gali būti pateikti nedviprasmiški įrodymai, kad gamtinių dujų gavybos šalis yra ne Rusijos Federacija.*
9. *Tais atvejais, kai dėl pokyčių, susijusių su dujų infrastruktūra arba prekybos modeliais, susidaro situacija, kai kitais sujungimo taškais Sąjunga susiejama su sistemomis, kuriomis transportuojami dideli kiekiai Rusijos dujų, Komisija nustato tuos sujungimo taškus Komisijos įgyvendinimo sprendimu. Tuo atveju nedviprasmiškų gavybos šalies įrodymų pateikimo terminas yra 7 darbo dienos.*
10. *Kai gamtinės dujos gabenamos per ES iš trečiosios šalies į trečiąją šalį taikant tranzito procedūrą pagal Sąjungos muitinės kodeksą, be kita ko, laikymo pagal muitinio sandėliavimo taisyklės tikslais, leidimą suteikiančioms institucijoms ir muitinėms, kai tai nėra tos pačios institucijos, likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki planuojamo tranzito pranešama apie:*
- a) *gamtinių dujų, kurios bus gabenamos tranzitu, gavybos šalį, išskyrus atvejus, kai tokios informacijos neturima;*

- b) planuojamus arba faktinius kiekio paraiškų tvarkaraščius, nurodant tranzitu gabenamų dujų kiekį, gabenimo laiką ir įleidimo bei išleidimo taškus, kai taikytina, duomenis pateikiant vienos dienos tikslumu;*
- c) dujų tiekimo sutartyse numatytus kiekius ir pristatymo vietas ir*
- d) pardavėjo ar pirkėjo arba bet kurio tarpinio subjekto ir atitinkamų Sąjungos perdavimo sistemos operatorių sutartį, kai taikytina.*

Leidimą suteikiančios institucijos patikrina duomenų nuoseklumą ir nedelsdamos pasidalija gauta informacija su muitinėmis, kai tai nėra tos pačios institucijos.

- 11.** *Tais atvejais, kai veiklos vykdytojai Sąjungos teritorijoje laiko Rusijos dujas taikant tranzito, laikinojo saugojimo arba muitinio sandėliavimo procedūras pagal Sąjungos muitinės kodeksą, valstybės narės turi būti įdiegusios tinkamus stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, kuriais užtikrinama, kad trečiųjų šalių naudojimas vidaus saugojimu nekeltų jokios rizikos nacionaliniam ar regioniniam tiekimo saugumui ir Reglamento (ES) 2017/1938 6a–6d straipsniuose numatytų laikymo pareigų vykdymui, ir pateikia Komisijai atitinkamą informaciją. Į metinę ataskaitą pagal 11 straipsnio 3 dalį Komisija įtraukia informaciją apie galimas tiekimo saugumo problemas, susijusias su Rusijos dujomis Sąjungos saugyklose.*

6 straipsnis

Veiksminga stebėseną ir ataskaitų teikimas

Muitinė ir, kai aktualu, kompetentingos institucijos ir reguliavimo institucijos, *Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), Europos prokuratūra* ir Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) užtikrina veiksmingą II skyriaus nuostatų stebėseną *ir prireikus naudojasi* visais savo vykdymo užtikrinimo įgaliojimais ir glaudžiai bendradarbiauja su *kitomis* atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis, kitų valstybių narių institucijomis, *Sajungos institucijomis ir* Komisija. *Leidimą suteikiančios institucijos ir, kai aktualu, muitinės, kai tinkama, patikrina įrodymus, pateiktus gavybos šaliai nustatyti, reikalaujamos papildomos informacijos, kuri gali apimti pradinės grandies pristatymo dokumentus, pavyzdžiui, viešai prieinamą SGD krovinių palydovinio sekimo informaciją arba iš Europos jūrų saugumo agentūros gautą sekimo informaciją, tačiau tuo neapsiriboja.*

Naudodamosi savo įgaliojimais, leidimą suteikiančios institucijos ir muitinės savo vykdymo užtikrinimo veikloje ypatingą dėmesį skiria sujungimo taškams, SGD įrenginiams arba tranzito vamzdynams, kurių atveju esama didelės apėjimo rizikos, pavyzdžiui, tuo atveju, kai įvežamas importas iš trečiųjų šalių, kurios taip pat prekiauja Rusijos dujomis arba kurios eksportuoja dujas iš gavybos įrenginių, nuosavybės teise iš dalies priklausančių Rusijos Federacijos bendrovėms. Naudodamosi institucijų bendradarbiavimo mechanizmu pagal šio reglamento 7 straipsnį, institucijos pritaiko savo vykdymo užtikrinimo prioritetus, kai būtina imtis veiksmų dėl galimos apėjimo praktikos, nustatytos įgyvendinant šį reglamentą. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, stebi visus per trečiąsias šalis importuojamų gamtinių dujų kiekius, kad įvertintų galimą 3 ir 4 straipsnių apėjimo riziką.

7 straipsnis

Bendradarbiavimas ir keitimasis informacija

- 1. Leidimą suteikianti institucija yra muitinė, išskyrus atvejus, kai valstybė narė tuo tikslu paskiria kitą instituciją. Jei valstybės narės leidimą suteikiančia institucija paskiria ne muitinę, o kitą instituciją, jos apie tai informuoja Komisiją.*

2. *Leidimus suteikiančios institucijos bendradarbiauja ir keičiasi gauta informacija apie gamtinių dujų **importą** su reguliavimo institucijomis, kompetentingomis institucijomis ir, kai taikytina, muitinėmis, taip pat OLAF, Europos prokuratūra, ACER ir Komisija, pagal savo užduotis, pareigas bei kompetenciją ir, kiek įmanoma, siekdamos užtikrinti veiksmingą vertinimą, ar įvykdytos šio reglamento 3 ir 4 straipsniuose nustatytos sąlygos. Jos visų pirma dalijasi informacija apie galimą apėjimo praktiką, nustatytą įgyvendinant šį reglamentą.*
3. *Leidimą suteikiančios institucijos arba, kai taikytina, muitinės kas mėnesį pateikia reguliavimo institucijoms, kompetentingoms institucijoms, ACER ir Komisijai naujausią informaciją apie pagrindinius elementus, susijusius su gamtinių dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos, importo raida, tokius kaip pagal ilgalaikes ar trumpalaikes tiekimo sutartis importuojami kiekiai, įleidimo taškai arba sutarčių partneriai. Ši naujausia informacija taip pat turi apimti pagrindinius pokyčius, susijusius su Rusijos dujomis, įvežamomis į Sąjungą pagal tranzito procedūrą, kaip nurodyta 5 straipsnio 10 dalyje.*

4. *Skirtingų valstybių narių leidimą suteikiančios institucijos ir, kai taikytina, muitinės būtinu mastu keičiasi gauta informacija apie gamtinių dujų importą ir bendradarbiauja tarpusavyje, kad būtų veiksmingai užtikrinamas vykdymas ir išvengiama apėjimo. Jos naudojami esamomis priemonėmis ir duomenų bazėmis, sudarančiomis sąlygas jų valstybės narės nacionalinėms institucijoms ir kitų valstybių narių institucijoms veiksmingai keisti aktuali informacija, arba prireikus tokias priemones įdiegia. Pagal 13 straipsnį teikiamoje ataskaitoje taip pat įvertinamas atitinkamų institucijų keitimosi informacija ir bendradarbiavimo pagal 2 bei 4 dalis ir 6 straipsnį veiksmingumas ir, kai tinkama, pateikiamos rekomendacijos, kaip jį gerinti.*
5. Ne vėliau kaip 2026 m. *liepos 1 d.* ir 2027 m. *liepos 1 d.* ACER, remdamasi pagal šį reglamentą gautais duomenimis ir savo informacija, paskelbia ataskaitą, kurioje apžvelgiamos sutartys *dėl gamtinių dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija* arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai *iš jos eksportuojamos*, tiekimo ir įvertinamas įvairinimo poveikis energijos rinkoms. *Kai aktualu, ataskaita taip pat turi apimti duomenis apie Rusijos dujas, įvežamas į Sąjungą pagal tranzito procedūrą, kaip nurodyta 5 straipsnio 10 dalyje.*

6. Komisija ir ACER, *kai tinkama*, su leidimą suteikiančiomis institucijomis **■** ir, *kai taikytina, mutinėmis* dalijasi turima aktualia informacija **■** apie sutartis dėl gamtinių dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos, importo, kad palengvintų šio reglamento vykdymo užtikrinimą.
7. *Kai aktualu šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytos pareigos vykdymui, mutatis mutandis taikomas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97¹³.*

8 straipsnis

Sankcijos

1. *Valstybės narės numato veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas už šio reglamento 3, 4 ir 5 straipsnių nesilaikymą.*

¹³ 1997 m. kovo 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą (OL L 082, 1997 3 22, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/515/oj>).

2. Didžiausia bausmė juridiniams asmenims yra bent:

- **3,5 % praėjusių finansinių metų įmonės bendros pasaulinės apyvartos arba**
- **40 mln. EUR arba**
- **300 % numatomos sandorio apyvartos, kuri apskaičiuojama remiantis susijusiu gamtinių dujų kiekiu ir kitos paros sutarčių kainomis TTF rinkoje.**

Fizinių asmenų atveju didžiausia bausmė negali būti mažesnė nei 2,5 mln. EUR.

3. *Jei valstybės narės teisės sistemoje nenumatyti kompetentingų institucijų įgaliojimai nepriklausomai skirti administracines baudas, šis straipsnis gali būti taikomas taip, kad baudos skyrimo procedūrą inicijuotų kompetentinga institucija, o ją skirtų kompetentingi nacionaliniai teismai, kartu užtikrinant, kad tos teisių gynimo priemonės būtų veiksmingos ir turėtų priežiūros institucijų skiriamoms administracinėms baudoms lygiavertį poveikį. Bet kuriuo atveju skiriamos baudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.*

4. *Valstybės narės ne vėliau kaip po 2 metų nuo šio reglamento įsigaliojimo praneša Komisijai apie galiojančias nacionalines nuostatas, kaip numatyta šiame straipsnyje, ir taip pat nedelsdamos praneša Komisijai apie visus vėlesnius tų nuostatų pakeitimus.*

IV SKYRIUS
NACIONALINIAI ĮVAIRINIMO PLANAI

9 straipsnis

Nacionaliniai gamtinių dujų tiekimo įvairinimo planai

1. **Kiekviena valstybė** narė parengia įvairinimo planą, kuriame aprašomos priemonės, įgyvendinimo etapai ir potencialios kliūtys **įvairinti** dujų tiekimą, **kad** suėjus visiško importo **iš Rusijos Federacijos** uždraudimo ■ **pagal 3 ir 4 straipsnius** terminui būtų nutrauktas visas gamtinių dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos, importas.
2. Nacionaliniame gamtinių dujų tiekimo įvairinimo plane pateikiama visa ši informacija:
 - a) turima informacija apie pagal esamas tiekimo sutartis importuojamą gamtinių dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos, kieki;

- b) aiškus taikomų **paramos** priemonių ir nacionaliniu lygmeniu planuojamų **paramos priemonių**, kuriomis siekiama pakeisti gamtines dujas, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos, aprašymas, kuriame taip pat nurodomi kiekiai, kurių tikimasi laipsniškai atsisakyti, įgyvendinimo etapai bei tvarkaraštis ir numatomos alternatyvaus tiekimo ir alternatyvių tiekimo maršrutų galimybės, **jei** tokių yra. Tokios priemonės gali apimti platformos „Aggregate EU“ naudojimą pagal **Reglamento (ES) 2024/1789 42** straipsnį, energetikos įmonių pastangų įvairinti tiekimą rėmimo priemonės, bendradarbiavimą regioninėse grupėse, pavyzdžiui, CESEC aukšto lygio grupėje, **nustatymą**, kokios gali būti gamtinių dujų importo alternatyvos taikant elektrifikaciją, **energijos pakankamumo priemonės**, energijos vartojimo efektyvumo priemonės, biodujų, biometano ir švariojo vandenilio gamybos didinimą, atsinaujinančiųjų išteklių energijos sprendimų diegimą, savanoriškas poreikio mažinimo priemonės **arba kitų valstybių narių turimas galimybes palengvinti tiekimo įvairinimą**;
- c) nustatytos visos galimos techninės, sutartinės ar reguliavimo kliūtys, trukdančios **pakeisti** gamtines dujas, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos, ir tų kliūčių įveikimo galimybės.

3. Ne vėliau kaip 2026 m. kovo 1 d. valstybės narės **pateikia** Komisijai savo nacionalinius įvairinimo planus naudodamos I priede pateiktą šabloną.
4. Komisija, **kai tinkama**, palengvina nacionalinių gamtinių dujų tiekimo įvairinimo planų rengimą ir įgyvendinimą, **be kita ko, dalydamasi geriausios praktikos pavyzdžiais ir teikdama techninę pagalbą. Pagal 4 straipsnį esamoms tiekimo sutartims taikomu pereinamuoju etapu Komisija koordinuoja veiksmus su valstybėmis narėmis joms įgyvendinant įvairinimo pastangas, kad būtų nustatyti alternatyvūs tiekimo šaltiniai. Nauji tiekimo šaltiniai taip pat galėtų kompensuoti prarastas pajamas naudojant esamą infrastruktūrą, kuri anksčiau buvo naudojama Rusijos dujų tranzitui.** Valstybės narės apie pažangą rengiant, priimant ir įgyvendinant tuos planus reguliariai informuoja Reglamento (ES) 2017/1938 4 straipsniu įsteigtą Dujų koordinavimo grupę. Remdamasi nacionaliniais įvairinimo planais Komisija vertina, kaip įgyvendinamas **laipsniškas dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos, atsisakymas**, ir pateikia vertinimus Dujų koordinavimo grupei, kaip numatyta šio reglamento 11 straipsnyje.

Nacionaliniai naftos (*žalios naftos ir naftos produktų*) tiekimo įvairinimo planai

1. *Valstybė* narė, *gaunanti* importuojamą Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamą naftą, ■ *siekdama* iki **2027 m. pabaigos** nutraukti Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamos naftos importą, parengia įvairinimo planą, kuriame aprašo naftos tiekimo *įvairinimo* priemones, etapus ir galimas kliūtis.
2. Nacionaliniame naftos tiekimo įvairinimo plane pateikiama visa ši informacija:
 - a) turima informacija apie tiesiogiai ar netiesiogiai iš **Rusijos Federacijos** pagal galiojančias tiekimo sutartis importuojamos naftos kiekį;
 - b) nacionaliniu lygmeniu planuojamos priemonės, kuriomis siekiama pakeisti Rusijos Federacijos kilmės arba tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamą naftą, nurodant kiekius, kurių tikimasi laipsniškai atsisakyti, įgyvendinimo etapai bei tvarkaraštis ir alternatyvaus tiekimo, alternatyvių tiekimo maršrutų *ir alternatyvių energijos šaltinių* galimybės, *taip pat kitų valstybių narių galimybės palengvinti tiekimo įvairinimą*;

- c) *nacionaliniu lygmeniu taikomos ir planuojamos priemonės, kuriomis siekiama, kiek įmanoma, užtikrinti su Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojama nafta susijusį skaidrumą ir atsekamumą, įskaitant galimo perženklinto importo tikrinimo priemones;*
 - d) *galimi nacionalinio lygmens draudimai importuoti Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamą naftą;*
 - e) galimos techninės, *dėl sutarties kylančios* ar reguliavimo kliūtys, trukdančios *pakeisti* Rusijos Federacijos kilmės arba tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamą *naftą*, ir tų kliūčių įveikimo galimybės.
3. Ne vėliau kaip 2026 m. kovo 1 d. valstybės narės apie savo nacionalinius įvairinimo planus praneša Komisijai **█** naudodamos II priede pateiktą šabloną. *Komisija ne vėliau kaip per mėnesį nuo planų pateikimo paskelbia nekonfidencialią iš valstybių narių gautų planų redakciją.*

4. Komisija, *kai tinkama*, palengvina nacionalinių naftos tiekimo įvairinimo planų rengimą ir įgyvendinimą, *be kita ko, dalydamasi geriausios praktikos pavyzdžiais ir teikdama techninę pagalbą. Komisija padeda valstybėms narėms bendradarbiauti įgyvendinant nacionalinius įvairinimo planus. Komisija įvertina galimo spartesnio naftos importo nutraukimo poveikį valstybėms narėms, kurias labiausiai paveikė visiškas laipsniškas Rusijos naftos tiekimo nutraukimas. Ji aktyviai bendradarbiauja su tiesiogiai paveiktomis ir kitomis atitinkamomis valstybėmis narėmis ieškant sprendimų, kaip kuo labiau sumažinti galimą riziką, nustatytą atliekant vertinimą.* Valstybės narės reguliariai informuoja Tarybos direktyvos 2009/119/EB¹⁴ 17 straipsniu įsteigtą Naftos koordinavimo grupę apie tų nacionalinių įvairinimo planų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo pažangą.

¹⁴ 2009 m. rugsėjo 14 d. Tarybos direktyva 2009/119/EB, kuria valstybės narės įpareigojamos išlaikyti privalomasias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas (OL L 265, 2009 10 9, p. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj>).

5. Jei nacionaliniame naftos tiekimo įvairinimo plane nurodoma rizika, kad *iki 2027 m. pabaigos* gali būti nepasiektas *laipsniško naftos, kurios kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kuri yra tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojama iš Rusijos Federacijos, atsisakymo tikslas*, Komisija, *įvertinusi nacionalinį įvairinimo planą, per 3 mėnesius nuo nacionalinio įvairinimo plano pateikimo* pateikia *atitinkamai* valstybei narei *rekomendaciją, kaip laiku pasiekti tą tikslą. Rekomendacijas Komisija paskelbia ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo įvairinimo plano pateikimo*. Gavusi Komisijos rekomendaciją, valstybė narė, atsižvelgdama į tą rekomendaciją, per tris mėnesius atnaujina savo įvairinimo planą.

V SKYRIUS
DUJŲ TIEKIMO SAUGUMO ■ STEBĖSENA

11 straipsnis
Reglamento (ES) 2017/1938 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2017/1938 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 2 straipsnis papildomas šiais **33** ir **34** punktais:
 - „33) nuostata „imk arba mokėk“ – sutarties nuostata, pagal kurią pirkėjas privalo priimti per tam tikrą laikotarpį pristatytą nurodytą minimalų dujų kiekį arba už jį sumokėti, neatsižvelgiant į tai, ar dujos buvo faktiškai gautos;
 - 34) nuostata „pristatyk arba mokėk“ – sutarties nuostata, pagal kurią pardavėjas privalo dujų nepristatymo atveju sumokėti sutartinę baudą.“;

2) 14 straipsnio 6 dalis iš dalies keičiama taip:

a) pirma pastraipa papildoma c punktu:

„c) Komisijai ir **atitinkamoms** kompetentingoms *institucijoms* pateikia šią informaciją, susijusią su gamtinių dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos, tiekimo sutartimis:

- i) Reglamento (ES) .../... ⁺ 7 straipsnio *I* dalyje nurodytą informaciją;
- ii) informaciją apie kiekius, kurie turi būti patiekti ir priimti, įskaitant pagal nuostatas „imk arba mokėk“ arba „pristatyk arba mokėk“ galimą lankstumą;
- iii) pristatymo tvarkaraščius (SGD) arba kiekio paraiškas (dujotiekiais tiekiamų dujų);
- iv) informaciją apie galimą sutartyse numatytą lankstumą, susijusį su metiniais sutartiniais kiekiais, įskaitant papildomus kiekius;

⁺ OL: prašom tekste įrašyti šio reglamento numerį ir baigti pildyti atitinkamą išnašą.

- v) informaciją apie dujų pristatymo sustabdymo arba nutraukimo sąlygas, įskaitant nuostatas dėl *force majeure*;
- vi) informaciją apie tai, kuri teisė **reglamentuoja** sutartį ir kuris arbitražo mechanizmas pasirinktas;
- vii) kitų komercinių susitarimų, kurie yra aktualūs dujų tiekimo sutarties vykdymui, pagrindinius elementus, išskyrus informaciją apie kainą.“;

* [data] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl laipsniško gamtinių dujų importo iš Rusijos nutraukimo ir galimos energetinės priklausomybės stebėsenos gerinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1938 (OL ..., ELI: ...).“

- b) įrašoma ši **pastraipa**:

„**Ne vėliau kaip per 4 savaites nuo Reglamento (ES) .../...⁺ įsigaliojimo** apie kiekvieną sutartį disagreguota forma pateikiama c punkte nurodyta informacija, taip pat pateikiamos **visos** susijusios teksto dalys, išskyrus informaciją apie kainą, **visų pirma** tais atvejais, kai atliekant **dujų** tiekimo saugumo **vertinimą** labai svarbu gerai žinoti, kaip suformuluotos sutarties nuostatos, arba kai tam tikros sutarties nuostatos yra tarpusavyje susijusios.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti šio reglamento numerį.

SGD terminalo paslaugų teikėjai Komisijai pateikia informaciją apie klientų iš Rusijos Federacijos arba Rusijos Federacijos įmonių kontroliuojamų klientų užsakytas paslaugas, įskaitant informaciją apie paslaugas, teikiamas pagal sutartis, susijusius kiekius ir sutarčių trukmę.“;

3) 17 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Komisija ***nuolat stebi*** riziką, kylančią Sąjungos energetikos sistemai dėl dujų, ***kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamos iš Rusijos Federacijos***, tiekimo ■ , ***taip pat per trečiąsias šalis***, visų pirma remdamasi ***Komisijai ir kompetentingoms institucijoms pagal*** 14 straipsnio 6 dalies c punktą pateikta informacija.

Komisija įvertina, kaip ***pagal*** Reglamentą (ES) .../...* nacionaliniu, regioniniu ir Sąjungos lygmenimis įgyvendinamas ***laipsniškas dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamos iš Rusijos Federacijos, atsisakymo tikslas***, remdamasi to reglamento 9 straipsnyje ***nurodytais*** nacionaliniais įvairinimo planais. Šis įvertinimas pateikiamas Dujų koordinavimo grupei.

Remdamasi ■ trečioje pastraipoje nurodytu vertinimu, Komisija paskelbia metinę ataskaitą, kurioje išsamiai apžvelgiama valstybių narių pažanga įgyvendinant savo nacionalinius įvairinimo planus.

Kai aktualu, ■ Komisija *per tris mėnesius nuo pranešimo apie įvairinimo planą* gali pateikti rekomendaciją, kurioje nurodomi galimi veiksmai ir priemonės, skirti saugiam ■ *dujų tiekimo* įvairinimui ir savalaikiam *laipsniškam dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamos iš Rusijos Federacijos, atsisakymui užtikrinti*.

Atsižvelgdamos į Komisijos rekomendaciją, atitinkamos valstybės narės per tris mėnesius atnaujina savo nacionalinius įvairinimo planus.“.

* [data] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl laipsniško gamtinių dujų importo iš Rusijos nutraukimo ir galimos energetinės priklausomybės stebėsenos gerinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1938 (OL ..., ELI: ...).“

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12 straipsnis
Profesinė paslaptis

1. Bet kokiai konfidencialiai informacijai, kuri yra gauta, kuria keičiamasi ar kuri yra perduodama *pagal* šį reglamentą, taikomos šiame straipsnyje nustatytos profesinės paslapties sąlygos.
2. Pareiga saugoti profesinę paslaptį taikoma visiems asmenims, kurie dirba ar dirbo institucijose, dalyvaujančiose įgyvendinant šį reglamentą, *ir* visiems fiziniams ar juridiniams asmenims, kuriems atitinkamos institucijos perdavė *savo* įgaliojimus, įskaitant *šių* institucijų samdomus auditorius ir ekspertus.

3. Profesine paslaptimi laikoma informacija neatskleidžiama jokiame kitame asmeniui ar institucijai, išskyrus Sąjungos arba nacionalinės teisės aktų nuostatose nurodytus atvejus.
4. Visa su verslo *sąlygomis* ar veiklos sąlygomis *arba* kitais ekonominiais ar asmeniniais reikalais susijusi informacija, kuria pagal šį reglamentą tarpusavyje keičiasi atitinkamos institucijos *arba valstybės narės*, laikoma konfidencialia ir jai taikomi profesinės paslapties reikalavimai, išskyrus atvejus, kai perduodama tokią informaciją *atitinkama* institucija pareiškia, kad ši informacija gali būti atskleidžiama, *yra reikalinga pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę* arba kai toks atskleidimas būtinas teismo procesui.

13 straipsnis

Stebėseną

Komisija nuolat stebi Sąjungos energijos rinkos pokyčius, *visų pirma* susijusius su galima priklausomybe nuo dujų tiekimo ar kita *energijos* tiekimo saugumo *rizika*, kylančia dėl energijos importo iš Rusijos Federacijos. *Ne vėliau kaip [dveji metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos]* Komisija *Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia* šio reglamento *įgyvendinimo ataskaitą*.

Ivykus staigiems ir reikšmingiems pokyčiams, kurie kelia didelę grėsmę vienos ar daugiau valstybių narių energijos tiekimo saugumui, ir paskelbus ekstremaliąją situaciją pagal Reglamento (ES) 2017/1938 11 arba 12 straipsnį, Komisija gali visiškai arba iš dalies laikinai sustabdyti II skyriaus taikymą vienoje ar daugiau valstybių narių. Tokiu atveju Komisija taip pat gali laikinai sustabdyti 5 straipsnio 2 dalyje nustatyto išankstinio leidimo reikalavimo taikymą. Komisijos sprendime nustatomos tam tikros sąlygos, kuriomis visų pirma siekiama užtikrinti, kad bet koku sustabdymu būtų siekiama tik pašalinti grėsmę. Sustabdoma tik tokiam laikotarpiui, kuris yra tikrai būtinas, kol Sąjungos paklausai patenkinti bus užtikrintas pakankamas tiekimas iš kitų šalių nei Rusijos Federacija. Sustabdymas suteikiamas ne ilgiau kaip 4 savaitėms ir pratęsiamas tik tuo atveju, jei vis dar egzistuoja Reglamento (ES) 2017/1938 11 straipsnyje nurodytos ekstremaliosios situacijos sąlygos. Kai taikomas laikinas sustabdymas pagal šią dalį, leidžiama sudaryti tik trumpalaikes tiekimo sutartis. Komisija informuoja valstybes nares ir Dujų koordinavimo grupę apie bet kokią sustabdymą ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje pagrindžiamas sustabdymas ir bet koks pratęsimas. Komisija pateikia ataskaitą Parlamentui, jei jos to paprašoma.

14 straipsnis
Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3 straipsnis taikomas nuo ...[6 savaitės nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], išskyrus atvejus, kai 4 straipsnyje nurodyta kitaip.

5 straipsnis taikomas nuo ... [6 savaitės nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, atėmus vieną mėnesį].

Šis reglamentas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 833/2014¹⁵ nustatyto su SGD susijusio draudimo taikymui: jis taikomas ir jo turi būti laikomasi neatsižvelgiant į šio reglamento nuostatas.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...,

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkė

Pirmininkas / Pirmininkė

¹⁵ 2014 m. liepos 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje (OL L 229, 2014 7 31, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj>).

I PRIEDAS

Nacionalinių gamtinių dujų tiekimo įvairinimo planų šablonas

Šis šablonas skirtas nacionalinėms institucijoms, rengiančioms 9 straipsnyje numatytą nacionalinį įvairinimo planą. Plane turi būti pateikiama:

Bendroji informacija

Už plano rengimą atsakingos institucijos pavadinimas	
Dujų sistemos aprašymas. Jame turėtų būti apibūdintas: i) dujų poreikis; ii) tiekimo derinys, atsižvelgiant į priklausomybę nuo tiekimo iš Rusijos.	

Pagrindinė informacija apie dujų, kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos, importą į valstybę narę

<p>Nuoroda į atskiras sutartis, apie kurias importuotojai pranešė kompetentingoms institucijoms ir Komisijai</p>	
<p><i>Kai taikytina</i>, SGD terminalo paslaugos, užsakytos Rusijos Federacijos bendrovių <i>ar susijusių įmonių</i></p>	
<p>Bendri į valstybę narę pristatytini dujų, <i>kurių kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kurios tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojamos</i>, sutartiniai kiekiai</p> <p>Nurodyti sutartyse numatytą lankstumą ir pristatymo vietą (sujungimo tašką, importo vietą, SGD terminalą ir t. t.).</p>	

Priemonių Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamoms gamtinėms dujoms pakeisti aprašymas

3.1. Aprašyme turi būti pateikiami šie elementai:

<p>Įvairinimo galimybės:</p> <p>i) alternatyvus tiekimas;</p> <p>ii) alternatyvūs tiekimo maršrutai;</p> <p>iii) paklausos telkimas.</p>	
<p>Priemonės ir jos tikslų aprašymas, įskaitant kiekius, kurių numatoma laipsniškai atsisakyti, ir, jei priemonė yra daugiapakopė, tarpinius etapus</p>	
<p>Įgyvendinimo tvarkaraštis</p>	
<p>Priemonių poveikis energetikos sistemai, įskaitant poveikį srautų modeliams, infrastruktūros pajėgumams, tarifams ir t. t.</p>	
<p>Poveikis kaimyninėms valstybėms narėms</p>	

Techninės, *dėl sutarties kylančios* arba reguliavimo kliūtys, trukdančios pakeisti Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamas gamtines dujas

Techninės, <i>dėl sutarties kylančios arba</i> reguliavimo kliūtys	
Kliūčių įveikimo galimybės ir tvarkaraštis	
Kategorija	Laipsniškai atsisakomų kiekių pakeitimas ¹
Būtina informacija	Nacionaliniu lygmeniu nustatytų ir planuojamų priemonių, kurių imantis būtų pakeisti likę Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamų gamtinių dujų kiekiai, aprašymas i) kiekiai, kurių tikimasi laipsniškai atsisakyti taikant kiekvieną priemonę, ii) įgyvendinimo tvarkaraštis (pradžią–pabaigą), iii) alternatyvaus tiekimo ir alternatyvių tiekimo maršrutų galimybės
Dujotiekiais tiekiamos dujos	
SGD	

¹ Tokios priemonės gali apimti platformos „Aggregate EU“ naudojimą pagal Reglamento (ES) 2024/1789 42 straipsnį, energetikos įmonių pastangų įvairinti tiekimą rėmimo priemonės, bendradarbiavimą regioninėse grupėse, pavyzdžiui, Vidurio ir Pietryčių Europos energijos tinklų sujungiamumo iniciatyvos (CESEC) aukšto lygio grupėje, nustatymą, kokios gali būti gamtinių dujų importo alternatyvos taikant elektrifikaciją, energijos vartojimo efektyvumo priemonės, biodujų, biometano ir švariojo vandenilio gamybos didinimą, atsinaujinančiųjų išteklių energijos sprendimų diegimą arba savanoriškas poreikio mažinimo priemonės.

II PRIEDAS

Nacionalinių naftos tiekimo įvairinimo planų šablonas

Šis šablonas skirtas nacionalinėms institucijoms, rengiančioms 10 straipsnyje nustatytą išsamų nacionalinį įvairinimo planą. Jame turi būti pateikiama:

Bendroji informacija

Už plano rengimą atsakingos institucijos pavadinimas	
Naftos sistemos aprašymas. Jame turėtų būti apibūdintas: i) naftos poreikis; ii) tiekimo derinys, atsižvelgiant į priklausomybę nuo tiekimo iš Rusijos.	

Pagrindinė informacija apie naftos (*žalios naftos ir naftos produktų*), kurios kilmės šalis yra Rusijos Federacija arba kuri tiesiogiai ar netiesiogiai iš jos eksportuojama, importą į valstybę narę

Bendri į valstybę narę pristatytini Rusijos naftos sutartiniai kiekiai	
Nurodyti sutartinių įsipareigojimų galiojimo pabaigos datą.	
Informacija apie įvairių suinteresuotųjų subjektų (pardavėjo, importuotojo ir pirkėjo) tapatybę	

Priemonių Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamai naftai pakeisti aprašymas

Aprašyme turi būti pateikiami šie elementai:

<p>Įvairinimo galimybės:</p> <p>i) alternatyvus tiekimas;</p> <p>ii) alternatyvūs tiekimo maršrutai.</p>	
<p>Priemonės ir jos tikslų aprašymas, įskaitant kiekius, kurių numatoma laipsniškai atsisakyti, ir, jei priemonė yra daugiapakopė, tarpinius etapus. <i>Nacionaliniu lygmeniu taikomos ir planuojamos priemonės, kuriomis siekiama, kiek įmanoma, užtikrinti su Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojama nafta susijusį skaidrumą ir atsekamumą, įskaitant galimo perženklinto importo tikrinimo priemones.</i></p>	
<p>Įgyvendinimo tvarkaraštis</p>	
<p>Priemonių poveikis energetikos sistemai, įskaitant poveikį srautų modeliams, infrastruktūros pajėgumams, tarifams ir t. t.</p>	

Poveikis kaimyninēms valstybēms narēms	
---	--

Techninės, *dėl sutarties kylančios* arba reguliavimo kliūtys, trukdančios pakeisti Rusijos Federacijos kilmės arba iš jos tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuojamą naftą

Techninės ■ , <i>dėl sutarties kylančios</i> arba reguliavimo kliūtys	
Kliūtis ■ įveikimo galimybės ir tvarkaraštis	

Europos Komisijos pareiškimas dėl būsimų veiksmų, susijusių su Rusijos nafta

Siekdama išvengti esminės rizikos saugumui ir energetinės priklausomybės, kylančios dėl tęstinės prekybos energija su Rusijos Federacija, Europos Komisija tebėra įsipareigojusi užtikrinti, kad, laikantis Versalio deklaracijos, iki 2027 m. pabaigos būtų laipsniškai nutrauktas visas likęs naftos importas iš Rusijos Federacijos.

Komisija ketina 2026 m. pradžioje pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo kuo greičiau, bet ne vėliau kaip iki 2027 m. pabaigos, būtų uždrausta importuoti naftą iš Rusijos Federacijos.

Komisija atidžiai įvertins galimą spartesnio naftos importo nutraukimo poveikį labiausiai paveiktų valstybių narių tiekimo saugumui, ekonomikai ir konkurencingumui.

Komisija, vadovaudamasi solidarumo principu, aktyviai bendradarbiaus su tiesiogiai paveiktomis ir kitomis atitinkamomis valstybėmis narėmis, siekdama nustatyti tinkamas priemones, kurios padėtų kuo labiau sumažinti atliekant vertinimą nustatytą galimą riziką, sudarant palankesnes sąlygas naudotis alternatyviu tiekimu.